ДЕРЖАВНА ІНСПЕКЦІЯ ЯДЕРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ УКРАЇНИ

SNRIU NOW

Схвалено
рішенням Колегії
Держатомрегулювання
18 лютого 2021 року

ЗВІТ
ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНОЇ ІНСПЕКЦІЇ ЯДЕРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ УКРАЇНИ ЗА 2020 РІК

Київ 2021

Вступ **3**
Організаційна структура Держатомрегулювання **4**
Використання державного бюджету **5**
Нормативне регулювання **6**
Міжнародне співробітництво та європейська інтеграція **11**
Дотримання антикорупційного законодавства **15**
Внутрішній аудит **16**
Взаємодія з громадськістю, робота зі ЗМІ **17**
Система управління якістю **19**
Управління персоналом **20**
Документальне забезпечення та контроль виконання **22**
Регулювання безпеки ядерних установок **23**
Інспекційна діяльність. **33**
Штрафні санкції **34**
Аварійна готовність та реагування **36**
Регулювання у сфері поводження з радіоактивними відходами, зняття з експлуатації та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему **43**
Регулювання безпеки поводження з ДІВ та діяльності з переробки уранових руд та її припинення **54**
Регулювання безпеки перевезень радіоактивних матеріалів **57**
Регулювання ядерної захищеності **57**
Гарантії нерозповсюдження ядерної зброї **59**
Звітна інформація про підсумки роботи державних інспекцій з ядерної та радіаційної безпеки **60**
Звітна інформація про підсумки роботи ДП «Державний науково технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки» **81**

ВСТУП

Діяльність спрямована на забезпечення високих стандартів ядерної та радіаційної безпеки в Україні

ДЕРЖАТОМРЕГУЛЮВАННЯ - центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України, що здійснює державне регулювання у сфері безпеки використання ядерної енергії. Основні завдання, функції та повноваження органу визначені у Положенні про Державну інспекцію ядерного регулювання України, що затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 363.

У 2020 році забезпечено виконання пріоритетних завдань, визначених законами, актами і дорученнями Президента України, Уряду України, спрямованих на забезпечення ядерної та радіаційної безпеки і захищеності, у тому числі Планом заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Планом заходів з реалізації Стратегії реформування державного управління України на 2016 – 2020 роки; Середньостроковим планом пріоритетних дій Уряду до 2020 року тощо.

Враховуючи звітну інформацію, на належному рівні забезпечено регулювання ядерної та радіаційної безпеки, захищеності, виконання пріоритетних завдань, визначених на 2020 рік, та завдань, визначених актами і дорученнями Президента України, Кабінету Міністрів України.

Злагоджена, системна та послідовна робота у 2020 році Апарату Держатомрегулювання, територіальних органів з ядерної та радіаційної безпеки, підприємства, що входить до сфери управління дозволила забезпечити на належному рівні ядерну та радіаційну безпеку, захищеність, радіаційний захист населення, персоналу та навколишнього природного середовища, дотримання міжнародних режимів гарантій нерозповсюдження ядерної зброї, безпеки та захищеності.

ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА

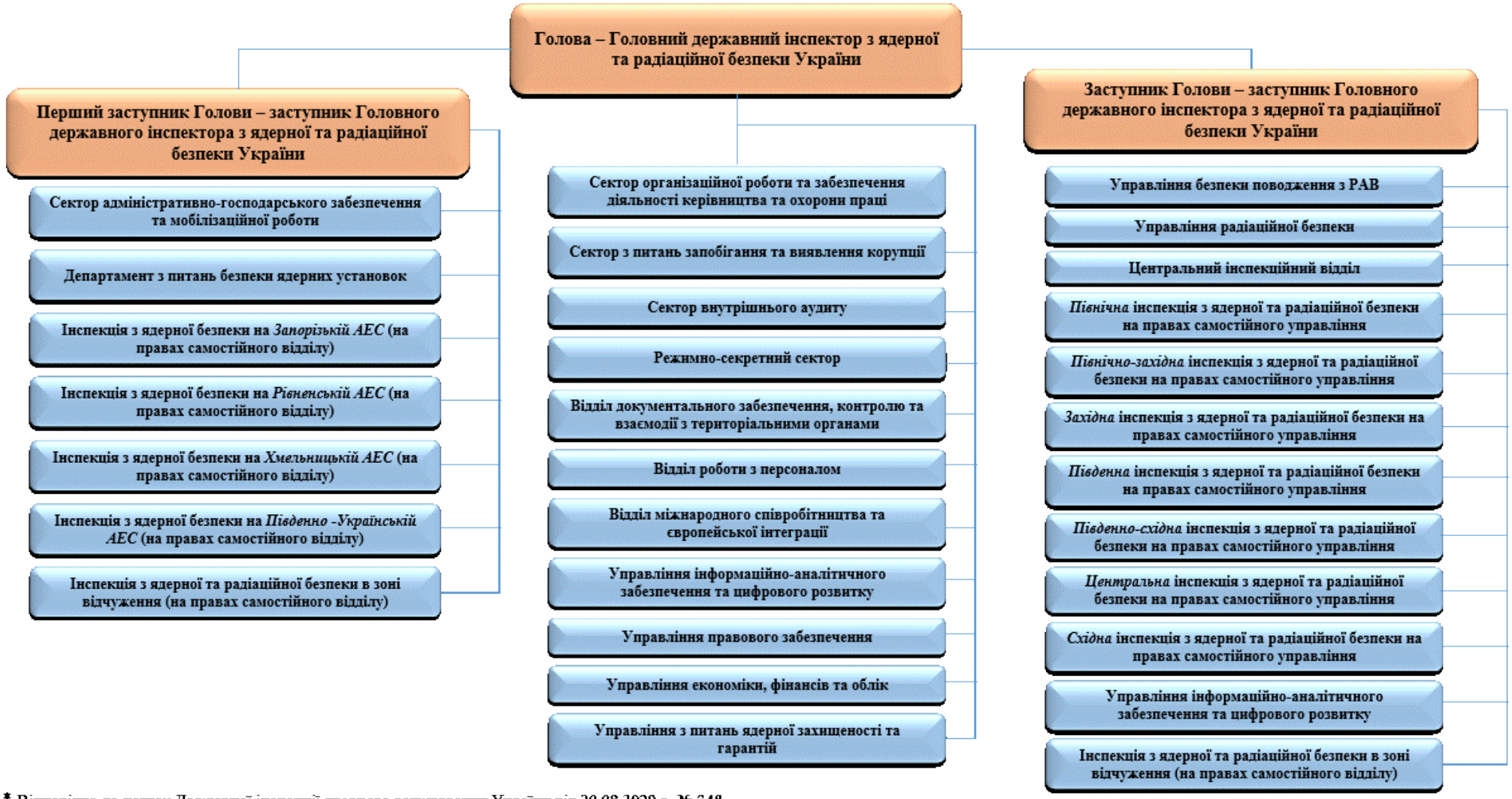

* Відповідно до наказу Державної інспекції ядерного регулювання України від 20.08.2020 р. № 348

ВИКОРИСТАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

Держатомрегулювання є головним розпорядником бюджетних коштів. Фінансування Держатомрегулювання здійснюється із загального фонду державного бюджету.

Діяльність Держатомрегулювання здійснюється на основі стратегічних планів діяльності на плановий та наступні за плановим два бюджетні періоди. Плани діяльності розміщуються на офіційному вебсайті Держатомрегулювання https://snriu.gov.ua/

У 2020 році провадження діяльності здійснювалось на основі Плану діяльності Державної інспекції ядерного регулювання України на 2020 бюджетний рік та два бюджетні періоди, що настають за плановим (2021 – 2022 роки).

Держатомрегулювання отримує бюджетні призначення шляхом їх затвердження у законі про Державний бюджет України. У 2020 році фінансування Держатомрегулювання здійснювалось за двома бюджетними програмами:

5271010 «Керівництво та управління у сфері ядерного регулювання» (видатки споживання)

5271020 «Забезпечення ведення Державного регістру джерел іонізуючого випромінювання» (видатки розвитку)

Щодо КПКВК 5271010 «Керівництво та управління у сфері ядерного регулювання»

Затверджений Законом України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» обсяг бюджетних призначень за КПКВК 5271010 за загальним фондом державного бюджету становив 79 477 тис. грн. в т. ч. передбачені капітальні видатки 430 тис. грн.

Фактичний обсяг фінансування із державного бюджету у 2020 році склав 79 477 тис. грн. в т. ч. капітальні видатки 430 тис. грн. Фінансування програми складає 100 %. Фактичне виконання бюджетної програми складає 98,4 %, капітальні видатки виконані на 81%.

Станом на 31 грудня 2020 р. дебіторська та кредиторська заборгованості відсутні.

Протягом звітного періоду заробітна плата в Держатомрегулюванні виплачувалась своєчасно та в повному обсязі. Заборгованість з виплати заробітної плати відсутня.

Щодо КПКВК 5271020 «Забезпечення ведення Державного регістру джерел іонізуючого випромінювання»

Ведення Державного регістру джерел іонізуючого випромінювання здійснюється одержувачем бюджетних коштів за бюджетною програмою 5271020 – УДВП «Ізотоп».

Затверджений Законом України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» обсяг бюджетних призначень за КПКВК 5271020 за загальним фондом державного бюджету становив 549,5 тис. грн.

Фактичний обсяг фінансування із державного бюджету у 2020 році склав 549,5 тис. грн. Освоєно за бюджетною програмою 543,3 тис. грн. Фактичне виконання бюджетної програми складає 98,9%.

НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Протягом 2020 року розробка нормативно-правових актів в Держатомрегулюванні проводилась відповідно до:

- Плану нормативного регулювання на 2020 рік,
- Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106.

З метою забезпечення реалізації Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» велась робота з розробки регуляторних актів відповідно до Плану розробки регуляторних актів Держатомрегулювання на 2020 рік та підготовлено 19 звітів про відстеження результативності регуляторних актів, з них 5 – базових, 12 – періодичних, 2 – повторних. Усі звіти оприлюднені на офіційному вебсайті Держатомрегулювання https://snriu.gov.ua/diyalnist/normotvorcha-diyalnist/regulyatorna-diyalnist_/zviti-pro-vidstezhennya-rezultativnosti-regulyatornih-aktiv.

У 2020 році продовжувалася робота з питань обліку та систематизації законодавства. Ведеться та постійно актуалізується електронний реєстр нормативно-правових актів з ядерної та радіаційної безпеки, прийнятих Держатомрегулювання.

Проводяться консультації з громадськістю проєктів нормативно-правових актів, які розміщуються на офіційному вебсайті Держатомрегулювання https://snriu.gov.ua/dlya-gromadskosti/konsultaciyi-z-gromadskistyu/proekti-normativnih-pravovih-aktiv-dlya-obgovorennya-z-gromadskistyu.

У 2020 році за результатами щорічних перевірок Мін’юстом, порушень законодавства про державну реєстрацію нормативно-правових актів (стаття 188^{41} Кодексу України про адміністративні правопорушення) з боку Держатомрегулювання не виявлено.

ВИКОНАННЯ ПЛАНУ НОРМАТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА 2020 РІК

У 2020 році було передбачено виконання 31 заходу (21 захід з терміном завершення у 2020 році та 10 заходів перехідних на наступні роки) з перегляду та розроблення актів Кабінету Міністрів України та інших нормативно-правових актів у сфері використання ядерної енергії.

Прийнято 7 актів:

- Постанову Кабінету Міністрів України від 09 вересня 2020 р. № 803 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 6 травня 2001 р. № 440 і від 1 червня 2011 р. № 591» - впорядковані питання справляння плати за здійснення дозвільних процедур у сфері використання ядерної енергії
- Наказ Держатомрегулювання від 02 грудня 2019 р. № 520 «Про затвердження Вимог до структури та змісту звіту з аналізу безпеки поверхневих та приповерхневих сховищ для захоронення радіоактивних відходів», зареєстрований в Мін'юсті від 21 січня 2020 р. за № 64/34347
- Наказ Держатомрегулювання від 10 червня 2020 р. № 249 «Про затвердження Вимог до структури та змісту звіту з аналізу безпеки об'єктів, призначених для переробки радіоактивних відходів», зареєстрований в Мін'юсті 14 серпня 2020 р. за № 788/35071
- Наказ Держатомрегулювання від 18 вересня 2020 р. № 300 про скасування наказу від 08 липня 2004 р. № 123 «Про затвердження Положення про взаємодію державних інспекторів на АЕС з інспекторами МАГАТЕ» (зі змінами)
- Наказ Держатомрегулювання від 04 серпня 2020 р. № 319 «Про затвердження Загальних вимог безпеки до улаштування та експлуатації обладнання й трубопроводів атомних станцій», зареєстрований в Мін'юсті 30 вересня 2020 р. за № 955/35238. НПА розроблено на заміну актів органів бувшого СРСР, а саме ПНАЭГ-7-008-89, ПНАЭ Г-7-009-89, ПНАЭ Г-7-010-89
- Наказ Держатомрегулювання від 27 жовтня 2020 р. № 436 «Про затвердження Правил безпечного перевезення радіоактивних матеріалів (ПБПРМ-2020)», зареєстрований у Мін'юсті 30 грудня 2020 р. за № 1313/35596
- Наказ Держатомрегулювання від 28 жовтня 2020 р. № 440 «Про затвердження Загальних положень безпеки зняття з експлуатації ядерних установок», зареєстрований у Мін'юсті 30 грудня 2020 р. за № 1311/35594

З метою удосконалення системи державного регулювання в сфері використання ядерної енергії також розроблено:

- Законопроєкт «Про внесення змін до статті 25 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» (зареєстровано у Верховній Раді України від 01 жовтня 2020 р. за № 4181).
- Доповнення до Положення про Державну інспекцію ядерного регулювання України в частині забезпечення виконання функцій Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки (постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. № 652)».
- Положення про функціональну підсистему ядерної та радіаційної безпеки єдиної державної системи цивільного захисту, затверджено наказом Держатомрегулювання від 14 лютого 2020 р. № 57, зареєстрованим у Мін'юсті 13 квітня 2020 р. за № 340/34623;
- Зміни до Порядку проведення навчання і перевірки знань з питань радіаційної безпеки у персоналу і посадових осіб суб'єктів окремих видів діяльності у сфері використання ядерної енергії (наказ Держатомрегулювання від 18 серпня 2020 р. № 342, зареєстрований в Мін'юсті 07 вересня 2020 р. за № 854/35137;
- Методика оцінювання роботи із забезпечення прав осіб з інвалідністю в Державній інспекції ядерного регулювання України, підприємствах, що належать до сфери її управління» (наказ Держатомрегулювання від 03 серпня 2020 р. № 317, зареєстрований у Мін'юсті 07 вересня 2020 р. за № 856/35139).

Виконання Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони

Питання співробітництва України та ЄС у сфері ядерної безпеки передбачені Угодою у статті 342 та Додатку XXVII-B, частина «Ядерна енергетика». 06 червня 2019 р. Законом України за № 2739-VIII затверджено Рішення Ради асоціації між Україною та ЄС від 8/07/2019 року № 1/2019, яким Додаток XXVII до Угоди був оновлений та включено наступні директиви:

- Директива Ради 2013/59/Євратом від 05 грудня 2013 р. про встановлення основних норм безпеки для захисту від загроз, зумовлених впливом іонізуючого випромінювання;

- Директива Ради 2006/117/Євратом від 20 листопада 2006 р. про нагляд та контроль за перевезеннями радіоактивних відходів та відпрацьованого палива;

- Директива Ради 2009/71/Євратом від 25 червня 2009 р. про встановлення рамок Співтовариства для ядерної безпеки ядерних установок;

- Директива Ради 2014/87/Євратом від 8 липня 2014 р. про внесення змін і доповнень до Директиви 2009/71/Євратом про встановлення рамок Співтовариства для ядерної безпеки ядерних установок;

- Директива Ради 2011/70/Євратом від 19 липня 2011 р. про встановлення рамок Співтовариства для відповідального та безпечного поводження з відпрацьованим паливом та радіоактивними відходами.

Директива Ради 2013/59/Євратом від 05 грудня 2013 р. про встановлення основних норм безпеки для захисту від загроз, зумовлених впливом іонізуючого випромінювання

Розроблена постанова Кабінету Міністрів України від 09 вересня 2020 р. № 803 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 06 травня 2001 р. № 440 і від 01 червня 2011 р. № 591» на виконання положень Закону України від 18 вересня 2019 р. за № 107-IX «Про внесення змін до деяких Законів України у сфері використання ядерної енергії»

розроблено законопроєкт «Про внесення змін до Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» щодо експерта з радіаційного захисту» (зареєстровано у Верховній Раді України за № 3869 від 16 липня 2020 р.).

розроблено та затверджено англо-український Глосарій термінології в сфері використання ядерної енергії та розміщено на офіційному вебсайті Держатомрегулювання;

розроблено Порядок створення єдиної державної системи контролю та обліку індивідуальних доз опромінення, План заходів щодо створення єдиної державної системи контролю та обліку індивідуальних доз опромінення та Положення про Державний регістр джерел іонізуючого випромінювання, індивідуальних доз опромінення та порядок оплати послуг з їх реєстрації, які затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 18 листопада 2020 р. № 1141 «Деякі питання створення єдиної державної системи контролю та обліку індивідуальних доз опромінення».

Директива Ради 2006/117/Євратом від 20 листопада 2006 р. про нагляд та контроль за перевезеннями радіоактивних відходів та відпрацьованого палива

Розроблено та прийнято наказ Держатомрегулювання від 04 серпня 2020 р. № 320 «Про затвердження форм стандартного документу», зареєстрований в Мін'юсті 02 жовтня 2020 р. за № 968/35251, – імплементовано положення законодавства ЄС щодо узгодження міжнародного перевезення радіоактивних відходів та відпрацьованого ядерного палива у випадках, коли країна походження, країна призначення або транзитна країна є державою-членом Європейського Союзу, що відповідає вимогам встановленим у Директиві;

Директива Ради 2009/71/Євратом від 25 червня 2009 р. про встановлення рамок Співтовариства для ядерної безпеки ядерних установок;

Директива Ради 2014/87/Євратом від 8 липня 2014 р. про внесення змін і доповнень до Директиви 2009/71/Євратом про встановлення рамок Співтовариства для ядерної безпеки ядерних установок

Затверджено:

Загальні вимоги безпеки до улаштування та експлуатації обладнання й трубопроводів атомних станцій (наказ Держатомрегулювання від 04 серпня 2020 р. № 319, зареєстрований у Мін'юсті 30 вересня 2020 р. за № 955/35238);

Загальні положення безпеки зняття з експлуатації ядерних установок (наказ Держатомрегулювання від 28 жовтня 2020 р. № 440, зареєстрований у Мін'юсті 30 грудня 2020 р. за № 1311/35594).

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ

2020 рік став безпрецедентним роком для світової спільноти, принісши із собою наймасштабніший виклик глобального поширення COVID-19. Через запроваджені обмеження, на певний період, було призупинено реалізацію проєктів та програм міжнародного співробітництва, проведення міжнародних конференцій, семінарів, тренінгів, зустрічей, як в двосторонньому форматі, так і під егідою міжнародних організацій та асоціацій. Водночас розуміння потенційних наслідків відсутності взаємодії призвело до трансформації підходів щодо здійснення міжнародного співробітництва.

Найбільш трансформаційним 2020 рік став для Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ). У 2020 році уся діяльність МАГАТЕ, окрім верифікаційної, була переведена в онлайн режим. Проведення багатьох заходів було скасовано або перенесено на пізніший та сприятливий період.

Одним з небагатьох заходів, який було проведено в звичному форматі, стала Міжнародна конференція з ядерної захищеності, яка проходила 10 – 14 лютого 2020 р. у м. Відень. Участь в конференції взяла 141 країна-член із найбільшим представництвом в міністерському сегменті. Міністерська Декларація конференції підтвердила центральну роль МАГАТЕ у здійсненні міжнародного співробітництва в цілях забезпечення захищеності ядерного та іншого радіоактивного матеріалу.

У квітні 2020 року, як реакція на виклик глобальної пандемії, МАГАТЕ розпочало реалізацію амбітного проєкту щодо надання допомоги країнам-членам з виявлення та діагностики COVID-19. Понад 1500 одиниць відповідного обладнання на безоплатній основі було передано до 125 країн, в тому числі, і до України.

Незважаючи на обмеження запроваджені країнами, МАГАТЕ продовжило реалізовувати гарантії в країнах-членах з метою попередження переключення ядерного матеріалу з мирного використання. За сприяння країн-членів МАГАТЕ змогло забезпечити проведення реальних інспекцій на ядерних установках, в тому числі і в Україні.

08 липня 2020 р. у м. Київ відбулось засідання Групи вищого рівня з питань реалізації гарантій (SIRG). Делегацію МАГАТЕ очолив директор Відділу операцій «С» Департаменту гарантій МАГАТЕ пан Харольдо Баррозо Джуніор. У ході засідання обговорювались поточні питання застосування гарантій МАГАТЕ в Україні. У рамках візиту представники МАГАТЕ відвідали майданчик Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива, новий безпечний конфайнмент та Сховище відпрацьованого ядерного палива-2.

Внесено зміни в оглядові процеси в рамках міжнародних інструментів з питань безпеки, депозитарієм яких виступає МАГАТЕ. Так, було скасовано проведення Восьмої оглядової наради з розгляду виконання країнами зобов’язань відповідно до Конвенції про ядерну безпеку, яка була запланована на 21 – 31 березня 2020 р. Організаційну нараду з підготовки до проведення Сьомої оглядової наради з розгляду виконання країнами зобов’язань відповідно до Об’єднаної Конвенції про безпеку поводження з відпрацьованим паливом та про безпеку поводження з радіоактивними відходами (далі – Об’єднана Конвенція) проведено із запізненням у вересні 2020 року та в онлайн форматі.

У 2020 році забезпечувалась реалізація 4-х національних проєктів Програми Технічного Співробітництва МАГАТЕ на період 2020-2021рр.

Україна продовжувала діяльність щодо вдосконалення національного законодавства з урахуванням Стандартів безпеки МАГАТЕ. Українські фахівці брали активну участь в роботі Комітету з норм ядерної безпеки (NUSSC), Комітету з норм радіаційної безпеки (RASSC) та Комітету з розробки Керівництва з ядерної захищеності (NSGC).

Онлайн формат дозволив продовжити реалізацію поточних проєктів співробітництва Держатомрегулювання із **Європейською Комісією** у рамках Інструменту співробітництва з ядерної безпеки INSC. Згідно графіків тривала реалізація проєкту «Посилення можливостей Державної інспекції ядерного регулювання України з регулювання ядерної діяльності, ліцензування та аналізу важких аварій для ядерних установок» (U3.01/14-15, U3.01/18 (UK/TS/51-58), який, в тому числі, спрямований на розробку стратегії розбудови регуляторних спроможностей та планування ресурсів Держатомрегулювання, запровадження підходів HERCA-WENRA для покращення міждержавної координації реалізації захисних заходів під час ядерних аварій, підтримку регулюючої діяльності щодо поводження з РАВ, зняття з експлуатації та відновлення та підтримку ліцензування диверсифікації поставок ядерного палива для АЕС України.

У формат онлайн роботи перейшла **Західноєвропейська асоціація ядерних регуляторів (WENRA)**. Україна є повноправним членом з 2015 року. Згідно графіків тривала робота в трьох робочих групах WENRA: *Робоча група з гармонізації реакторів (RHWG), Робоча група з питань поводження з радіоактивними відходами та зняття з експлуатації (WGWD), Робоча група з розробки референтних рівнів для дослідницьких реакторів (WGRR)*.

4 – 5 листопада 2020 р. відбулось онлайн осіннє пленарне засідання WENRA. У ході засідання учасники поділились новинами щодо подій, які мали місце в країнах за період, що минув з попереднього засідання в листопаді 2019 року, у тому числі обговорили досвід країн щодо регулювання ядерної та радіаційної безпеки в умовах карантинних обмежень, зміни в законодавстві, організаційні зміни в регулюючих органах, головні технічні досягнення на ядерних установках країн-членів тощо. Обговорили учасники стан виконання стратегічних завдань відповідно до Стратегії асоціації, зосередивши увагу на посиленні комунікаційної складової з метою популяризації досягнень WENRA поза межами асоціації та процес підготовки до проведення ENSREG 2-ї тематичної перевірки, що запланована на 2023 рік.

Відповідно до добровільно взятих зобов'язань в липні 2020 р. Україна подала до **Європейської групи регуляторів ядерної безпеки (ENSREG)** Оновлений Національний план дій за результатами «стрес-тестів».

9 – 10 листопада 2020 р. під час Пленарного засідання ENSREG заявка України на отримання статусу спостерігача групи була схвалена.

ДВОСТОРОННЄ СПІВРОБІТНИЦТВО

18 – 19 лютого 2020 р. відбувся візит в Україну японської делегації у складі представників **регулюючого органу Японії NRA** та компанії Mitsubishi Heavy Industry, Ltd. Метою візиту було ознайомлення з особливостями технології зберігання відпрацьованого ядерного палива на СВЯП-2 та підходами щодо здійснення відповідного регулюючого нагляду. *В ході візиту колеги з Японії відвідали ДСП «Чорнобильська АЕС», а також безпосередньо установку СВЯП-2, де мали змогу ознайомитись з практичними підходами до зберігання відпрацьованого ядерного палива та особливостями технології зберігання.*

Продовжувалась реалізація проєктів співробітництва з Державним департаментом США: «Покращення кібербезпеки в Державній інспекції ядерного регулювання України» та «Боротьба з незаконним використанням та обігом радіоактивних матеріалів у східному регіоні України. *Завдання 1. Позапланова інвентаризація радіоактивних матеріалів (ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ)»,* Департаментом енергетики США: «Покращення збереженості джерел іонізуючого випромінювання, які використовуються в Україні» та Комісією ядерного регулювання США: «Технічна підтримка Державної інспекції ядерного регулювання США».

27 – 31 січня 2020 р. у м. Корваліс (штат Орегон, **Сполучені Штати Америки**) відбулась робоча зустріч з метою обговорення перспектив технічного співробітництва у сфері ліцензування та впровадження технології малих модульних реакторів (ММР) в Україні за участі Голови Держатомрегулювання Григорія Плачкова, представників ДП «Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки», Державного Департаменту США, Аргонської Національної Лабораторії, Департаменту Енергетики США та представників американської компанії NuScale Power.

2 – 3 грудня 2020 р. відбулась зустріч фахівців Держатомрегулювання, ДП «Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки» та представників **Комісії ядерного регулювання США** з метою обговорення результатів двостороннього співробітництва в 2019 – 2020 рр. та планування нових напрямів співробітництва. У ході зустрічі Держатомрегулювання представило інформацію щодо продовження терміну експлуатації енергоблоків АЕС, включаючи питання реалізації Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки атомних електростанцій (К(з)ППБ), виконання Національного Плану дій за результатами «стрес-тестів». Американські колеги поділились інформацією щодо першого світового досвіду схвалення проєкту мало-модульного реактору, підходів та регулюючих практик перед-ліцензійного процесу розгляду документації ядерної установки від виробника технології, практичних заходів з визначення регулюючих вимог для встановлення аварійно-планувальної зони, досвіду відновлення будівництва законсервованих енергоблоків тощо. Учасники зустрічі обговорили результати участі України в програмах щодо застосування розрахункових кодів CAMP, CSARP та RAMP та інші питання.

2 – 3 грудня 2020 р. відбулась зустріч фахівців Держатомрегулювання, ДП «Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки» та представників **Комісії ядерного регулювання США** з метою обговорення результатів двостороннього співробітництва в 2019 – 2020 рр. та планування нових напрямів співробітництва.

В ході зустрічі Держатомрегулювання представлено інформацію щодо продовження терміну експлуатації енергоблоків АЕС, включаючи питання реалізації Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки атомних електростанцій (К(з)ППБ), виконання Національного Плану дій за результатами «стрес-тестів». У свою чергу, за запитом української сторони, американські колеги поділились інформацією щодо першого світового досвіду схвалення проєкту мало-модульного реактору, підходів та регулюючих практик перед-ліцензійного процесу розгляду документації ядерної установки від виробника технології, практичних заходів з визначення регулюючих вимог для встановлення аварійно-планувальної зони, досвіду відновлення будівництва законсервованих енергоблоків тощо. Учасники зустрічі обговорили результати участі України в програмах щодо застосування розрахункових кодів CAMP, CSARP та RAMP.

03 грудня 2020 р. під час онлайн зустрічі підписано Протокол щодо практичної реалізації процедур оперативного сповіщення про ядерні аварії та обмін інформацією про ядерні установки між Державною інспекцією ядерного регулювання України та **Норвезьким агентством з радіаційної та ядерної безпеки** з метою активізації двостороннього співробітництва між регулюючими органами України та Королівства Норвегія щодо процедур оперативного сповіщення про ядерні аварії та обміну інформацією про ядерні установки.

Активне співробітництво в сфері ядерної та радіаційної безпеки із **Шведським агентством з радіаційної безпеки (SSM)** у рамках Угоди між Державною інспекцією ядерного регулювання України та Шведським органом з радіаційної безпеки про співробітництво в галузі ядерної та радіаційної безпеки. У 2020 році забезпечувалась реалізація наступних проєктів:

- *Інформаційна підтримка Державної інспекції ядерного регулювання України, розвиток та наповнення незалежного веб-ресурсу з питань ядерної безпеки, радіаційного захисту та нерозповсюдження ядерної зброї – www.Uatom.org.*
- *Модернізація прикладного програмного забезпечення інформаційної системи Державного Регістру ДІВ.*
- *Технічна підтримка Держатомрегулювання з ведення бази даних з обліку ядерного матеріалу (STAR).*
- *Інформаційна підтримка дозвільної та наглядової діяльності.*

Розпочалась реалізація чотирьох нових проєктів співробітництва із **Норвезьким агентством з радіаційної та ядерної безпеки,** спрямованих на оцінку загроз у сфері регулювання в Україні, розробку вимог щодо звільнення радіоактивних матеріалів від регулюючого контролю, розробку вимог та правил безпечного поводження з відпрацьованими закритими джерелами іонізуючого випромінювання, які визнано радіоактивними відходами та створення системи управління та забезпечення відповідності правилам безпечного перевезення радіоактивних матеріалів.

ДОТРИМАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Діяльність Держатомрегулювання щодо запобігання та протидії корупції у 2020 році здійснювалась відповідно до вимог антикорупційного законодавства та на виконання затвердженого Плану заходів Державної інспекції ядерного регулювання України щодо запобігання корупції на 2020 рік.

На виконання ст.19 Закону України «Про запобігання корупції» з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розробки антикорупційних програм органів влади, затверджених рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 19 січня 2017 р. № 31, була розроблена Антикорупційна програма Державної інспекції ядерного регулювання України на 2019 – 2020 рр. Наказом Державної інспекції ядерного регулювання України від 03 грудня 2019 р. № 525 було затверджено Антикорупційну програму Держатомрегулювання на 2019 – 2020 рр.

У лютому – березні було проведено навчання на тему «Дотримання вимог фінансового контролю» для співробітників Держамторегулювання, та надавались консультації і допомога при заповненні декларації.

Надавались консультації, роз'яснення щодо вирішення особистих питань співробітників Держатомрегулювання на виконання вимог антикорупційного законодавства.

У встановлені законодавством терміни перевірялись факти неподання або несвоєчасного подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, про що направлялись до Національного агентства з питань запобігання корупції відповідні повідомлення.

Також здійснювався постійний контроль за виконанням наказу Держатомрегулювання щодо визначення виконавця державної експертизи (оцінки) з ядерної та радіаційної безпеки та визначення необхідності проведення зазначеної експертизи. Усі рішення оформлювались протоколами – 286 протокольних рішень за результатами експертизи 270 документів виконано фахівцями ДНТЦ ЯРБ, 16 документів відповідно до протокольних рішень не потребували експертизи і було виконано оцінку фахівцями Департаменту з питань безпеки ядерних установок.

У Держатомрегулювання дотримуються всіх встановлених вимог антикорупційного законодавства.

У Держатомрегулювання немає співробітників щодо яких складено протоколи про вчинення адміністративних правопорушень пов'язаних з корупцією, осіб, звільнених з посади у зв'язку з притягненням до відповідальності за корупційні правопорушення, а також виявлених конфліктів інтересів.

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ

У березні 2020 року у Держатомрегулювання було створено окремий структурний підрозділ Сектор внутрішнього аудиту (самостійний).

Виконання планів діяльності внутрішнього аудиту у 2020 році забезпечено у повному обсязі, проведено 1 внутрішній аудит ефективності. Контролем охоплений один структурний підрозділ апарату Держатомрегулювання – Управління з питань ядерної захищеності та гарантій та перевірено якість надання адміністративних послуг у 2017 – 2019 рр.

Також здійснено перевірку первинних документів на предмет дотримання термінів поетапного розгляду заяв на надання адміністративних послуг, своєчасності інформування ліцензіатів за наслідками такого розгляду, правильності групування документації, формування її в ліцензійні справи, дотримання правил архівного зберігання, обліку та ведення внутрішньої документації тощо. За наслідками аудиторських досліджень встановлені окремі порушення та недоліки. За наслідками проведеного внутрішнього аудиту надано 10 рекомендацій щодо покращення стану внутрішнього контролю та усунення встановлених порушень і недоліків. Всі вони прийняті до уваги.

Документально підтверджено виконання 22 рекомендацій, наданих в минулі періоди (2017 – 2019 рр.). Стан виконання рекомендацій за наслідками внутрішніх аудитів у тому числі за минулі періоди становить 100 %.

ВЗАЄМОДІЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ, РОБОТА ЗІ ЗМІ

Держатомрегулювання у своїй діяльності дотримується політики прозорості, відкритості та готовності до співпраці з громадськістю та засобами масової інформації.

Інструментами для офіційного інформування та забезпечення належного рівня комунікації є офіційний вебсайт Держатомрегулювання, офіційна сторінка у соціальній мережі Facebook та допоміжний вебсайт uatom.org.

Так, з 01 жовтня 2020 р. введено в дію, після модернізації, офіційний вебсайт Держатомрегулювання за адресою https://snriu.gov.ua, що відповідає встановленим вимогам.

У 2020 році забезпечено інформування щодо найважливіших подій та рішень з питань формування і реалізації державної політики у сфері використання ядерної енергії, здійснення державного регулювання безпеки використання ядерної енергії, стан безпеки на атомних електростанціях, проведених інспекцій МАГАТЕ, заходів міжнародного співробітництва, діяльності дорадчих органів (Колегії та Громадської ради) тощо. Опубліковано більше 130 інформаційних повідомлень на офіційному вебсайті Держатомрегулювання.

Забезпечено активний діалог з громадськістю, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 03 серпня 2011 р. № 736-р «Про затвердження плану заходів щодо забезпечення відкритості і доступності інформації, пов'язаної з використанням ядерної енергії, а також підвищення рівня культури ядерної безпеки в атомній енергетиці», Плану консультацій з громадськістю Держатомрегулювання на 2020 рік та з урахуванням зовнішніх викликів. Однак, більшість заходів з залученням громадськості, з березня 2020 року, проводились у форматі онлайн.

Так, для реалізації права громадянського суспільства у підготовці та прийнятті рішень з питань ядерної та радіаційної безпеки на вебсайті Держатомрегулювання було представлено на розгляд громадськості 4 питання у форматі електронних консультацій (https://snriu.gov.ua/dlya-gromadskosti/konsultaciyi-z-gromadskistyu) щодо:

- проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про деякі питання створення єдиної державної системи контролю та обліку індивідуальних доз опромінення»;
- законопроєкту «Про внесення змін до Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» щодо експерта з радіаційного захисту»;
- законопроєкту «Про внесення змін до статті 25 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку»;
- проєкту наказу «Про затвердження Правил безпечного перевезення радіоактивних матеріалів (ПБПРМ-2020)».

Підготовлено та оприлюднено на офіційному вебсайті Держатомрегулювання https://snriu.gov.ua/dlya-gromadskosti/shchorichna-dopovid-pro-stan-yadernoyi-ta-radiacijnoyi-bezpeki-v-ukrayini українською та англійською мовами щорічну **Доповідь про стан ядерної та радіаційної безпеки в Україні у 2019 році**

Облік публічної інформації та оприлюднення звітів та наборів відкритих даних у відповідній рубриці https://snriu.gov.ua/dlya-gromadskosti/vidkriti-dani.

Розглянуто у форматі онлайн засідання **Колегії Держатомрегулювання** питання:

- *Про підсумки діяльності з регулювання ядерної та радіаційної безпеки за 2019 рік. Пріоритетні напрями діяльності Держатомрегулювання на 2020 рік;*
- *Про стан виконання робіт з продовження строку експлуатації енергоблока № 5 ВП «Запорізька АЕС»;*
- *Про стан виконання зобов'язань за Об'єднаною конвенцією про безпеку поводження з відпрацьованим паливом та про безпеку поводження з радіоактивними відходами;*
- *Про відзначення відомчими відзнаками Держатомрегулювання;*
- *Про результати роботи державних підприємств, що належать до сфери управління Держатомрегулювання, за 2019 рік та І півріччя 2020 р.;*
- *Про результати державної експертизи звіту з періодичної переоцінки безпеки енергоблока № 1 ВП «Рівненська АЕС»;*
- *Про продовження експлуатації енергоблока № 5 ВП «Запорізька АЕС» у понадпроєктний термін за результатами періодичної переоцінки безпеки;*
- *Про ефективність використання досвіду експлуатації (результати розслідування порушень та відхилень на АЕС та розрахунку показників безпеки за 2019 рік.*

Рішення Колегії Держатомрегулювання оприлюднено на офіційному вебсайті Держатомрегулювання (https://snriu.gov.ua/pro-nas/doradchi-organi/kolegiya).

Проведено громадське обговорення з 25 листопада до 25 грудня 2020 р. та громадські слухання 17 грудня 2020 р. щодо можливості продовження експлуатації ядерної установки – енергоблоку № 5 ВП «Запорізької АЕС» у онлайн форматах

Активна співпраця Держатомрегулювання з **засобами масової інформації**, спричинена високою зацікавленістю в експертній думці органу та роз'ясненні подій ядерної та радіаційної безпеки України. Зокрема, вийшли телесюжети на таких телеканалах як ICTV, 1+1, «Всесвітня інформаційна служба», опубліковано новинні матеріали (Interfax), отримано інформаційні запити від таких медіа як Kosatka.media, Прямий телеканал, П'ятий телеканал, УНН тощо, створено інтерв'ю з «Energy Club» у вигляді підкасту для інтернет платформи та у вигляді статті в журналі, надано коментарі «Голосу Америки» та Громадській спілці «Чорнобильський інститут досліджень і розвитку».

Основними темами, що висвітлювались у засобах масової інформації, є стан ядерної та радіаційної безпеки в Україні, регулюючий супровід будівництва №№ 3 і 4 ВП «Хмельницька АЕС», Сховище відпрацьованого ядерного палива «сухого» типу зберігання (СВЯП-2), диверсифікація постачальників палива для АЕС України, поводження з радіоактивними відходами тощо.

Громадська рада при Держатомрегулювання провела **3 засідання** та розглянула наступні питання:

- Про необхідність призначення постійних керівників установ атомної галузі та сфери поводження з радіоактивними відходами.
- Обговорення проєкту Національної Доповіді про виконання Україною зобов'язань, що випливають з Об'єднаної Конвенції про безпеку поводження з відпрацьованим паливом та про безпеку поводження з радіоактивними відходами.
- Схвалення Сьомої Національної доповіді України про виконання зобов'язань за Об'єднаною конвенцією про безпеку поводження з відпрацьованим паливом та про безпеку поводження з радіоактивними відходами.

Держатомрегулювання сприяє роботі Громадської ради при Держатомрегулювання та оприлюднює відповідну інформацію на офіційному вебсайті (https://snriu.gov.ua/pro-nas/doradchi-organi/kolegiya).

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Запроваджена у 2006 році і є дієвим інструментом забезпечення належного рівня адміністративних послуг у сфері ядерної та радіаційної безпеки.

З 03 червня по 07 липня 2020 р. було проведено 16 внутрішніх аудитів. У ході аудитів були перевірені усі процеси Держатомрегулювання, обговорювались проблемні питання роботи структурних підрозділів та заходи, які вживаються керівництвом для їх вирішення. За результатами аудитів невідповідностей виявлено не було, зроблено 2 зауваження, надано 1 рекомендацію.

30 липня 2020 р. ТОВ International Management Systems – бізнес-партнером Органу сертифікації TUV NORD проведено ресертифікаційний аудит процесів системи управління якістю Держатомрегулювання на відповідність вимогам стандарту ISO 9001:2015, що розповсюджується на надання регуляторних послуг в сфері безпеки використання ядерної енергії. Система управління якістю Держатомрегулювання повністю відповідає вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2015 (відсутні невідповідності). Розглянуто питання політики та стратегічних цілей Держатомрегулювання, планування, орієнтації на замовника, управління ризиками та аналізування з боку керівництва та перевірені основні, адміністративні та забезпечуючі процеси Інспекції: нормотворча, наглядова та дозвільна діяльність, аварійна готовність, внутрішній аудит, інформаційно-цифрова безпека, управління персоналом тощо.

За результатами ресертифікаційного аудиту, Держатомрегулювання отримано новий сертифікат відповідності системи управління якістю вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2015 стосовно надання регуляторних послуг в сфері безпеки використання ядерної енергії, зареєстрований 25 серпня 2020 р. за № 44 100 17 32 0197, чинний до 20 вересня 2023 р.

З метою подальшого розвитку системи управління якістю Держатомрегулювання було підготовлено Аналіз щодо ризиків та можливостей системи управління якістю Держатомрегулювання (SWOT-аналізу). На основі SWOT-аналізу були визначені рекомендації для подальшого розвитку Держатомрегулювання та дії з мінімізації ризиків.

Моніторинг параметрів процесів СУЯ Держатомрегулювання за підсумками 2020 року показав їх відповідність оптимальним значенням. Загалом, порівняно з минулими роками (2018 – 2019), кількісні показники роботи залишаються на належному рівні, а деякі поліпшилися. Не досягли запланованих значень показники, що пов'язані з об’єктивними причинами через обмеження та ускладнення функціонування Держатомрегулювання в умовах запровадження карантинних заходів щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби, зокрема, це відсоток виконання річних планів: розроблення нормативно-правових актів; інспекційних перевірок; особистих прийомів громадян.

УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Штатна чисельність працівників Апарату Держатомрегулювання становила **273** особи, з них: 161 – центральний апарат (4 посади не відносяться до посад державної служби), 20 – інспекції з ядерної безпеки на АЕС (на правах самостійного відділу), 92 – інспекції з ядерної та радіаційної безпеки (на правах самостійного управління) (1 посада не відноситься до посад державної служби).

Фактична чисельність - 197 осіб, з них: 118 – центральний апарат, 17 – інспекції з ядерної безпеки на АЕС (на правах самостійного відділу), 62 – інспекції з ядерної та радіаційної безпеки (на правах самостійного управління).

Вакантних посад всього **82**, з них: центральний апарат – 45, інспекції з ядерної безпеки на АЕС (на правах самостійного відділу) – 3, інспекції з ядерної та радіаційної безпеки (на правах самостійного управління) – 34.

Проведено **2 конкурси** (з 3 оголошених), участь прийняли 12 кандидатів, за результатами конкурсів призначено 5 кандидатів: 2 особи – до структурних підрозділів Апарату Держатомрегулювання, 3 особи – на вищі посади в межах Держатомрегулювання. У порядку переведення з інших державних органів призначено 3 особи.

Підвищили кваліфікацію 136 державних службовців, що становить – 67,32 % від фактичної чисельності Апарату Держатомрегулювання (за категорією «Б» – 48 працівників та за категорією «В» – 88 працівників). Загалом взято участь у 608 навчальних заходах, більшість яких проводились у режимі онлайн.

Проведено **5 засідань Кваліфікаційної комісії** для організації та проведення кваліфікаційної атестації державних інспекторів, за результатами 6 працівників визнані такими, що відповідають вимогам, що ставляться до державних інспекторів та їм наданий допуск до самостійного виконання службових обов'язків державних інспекторів.

Відзначено працівників Апарату Держатомрегулювання та державного підприємства «Державний науково - технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки» відомчими заохочувальними відзнаками. Загалом відзначено 85 осіб, серед яких:

- Подякою – 40 осіб;
- Грамотою – 21 особа;
- Почесною грамотою – 15 осіб;
- нагрудним знаком «За сумлінну працю» – 9 осіб.

9 працівників Апарату Держатомрегулювання та 1 працівник державного підприємства «Державний науково – технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки» відзначені подякою Прем'єр-міністра України.

Забезпечено проведення оцінювання результатів службової діяльності державних службовців Апарату Держатомрегулювання за 2020 рік: 4 державні службовці категорії «Б» отримали відмінну оцінку.

Внесено зміни до Правил внутрішнього службового розпорядку державних службовців та службовців центрального апарату, інспекцій з ядерної безпеки на АЕС та інспекцій з ядерної та радіаційної безпеки Державної інспекції ядерного регулювання України (далі – Правила). Правила затверджені конференцією трудового колективу Держатомрегулювання (протокол № 1 від 18 вересня 2020 р.) та зареєстровані в установленому порядку.

Проведено опитування щодо визначення рівня залученості та задоволеності персоналу Держатомрегулювання у період з 10 по 30 березня 2020 р. – І етап, та з 26 серпня по 08 вересня 2020 р. – повторне опитування.

Внесено зміни до методики процесу «Управління персоналом» версія 5.0 та створено підпроцес «Формування професійної та комунікативної культури, адаптація новопризначених державних службовців».

ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА КОНТРОЛЬ ВИКОНАННЯ

У Держатомрегулювання встановлено єдиний порядок документування та роботи з кореспонденцією на основі використання системи електронного документообігу. В цілому протягом року забезпечено своєчасне та якісне виконання завдань, визначених законодавством, дорученнями Президента України та Кабінету Міністрів України.

Постійно здійснюється моніторинг та контроль за виконанням законів України, актів і доручень Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, звернень громадян та запитів на публічну інформацію, наказів та доручень керівництва Держатомрегулювання, а також координація взаємодії з територіальними органами Держатомрегулювання.

Документальне забезпечення, контроль та взаємодія з територіальними органами реалізується шляхом:

- належної організації роботи діловодної служби,
- автоматизації діловодних процесів з використанням Системи електронного документообігу «АСКОД»,
- здійснення моніторингу та контролю за виконанням актів законодавства, доручень Кабінету Міністрів України, звернень громадян та запитів на публічну інформацію, наказів і окремих доручень керівництва Держатомрегулювання, а також проведення аналізу виконання цих вимог,
- здійснення взаємодії з територіальними органами, у тому числі з питань ліцензування використання джерел іонізуючого випромінювання.

Документування інформації забезпечувалося у рамках затвердженої зведеної номенклатури справ Держатомрегулювання на 2020 рік.

Крім цього, на постійному звітуванні перебувають майже 110 періодичних контрольних доручень вищих органів влади (щотижневий, щомісячний, щоквартальний та щорічний термін виконання), що надійшли до Держатомрегулювання у період з 2001 по 2020 рр.

З метою упорядкування та архівування документів в Держатомрегулюванні протягом 2020 року було проведено 7 засідань Експертної комісії з проведення експертизи цінності документів. Для забезпечення опрацювання та погодження проєктів актів та їх внесення на розгляд Кабінету Міністрів України в електронній формі здійснено підготовчу роботу щодо впровадження з 2020 року відповідного модуля у СЕД «АСКОД» з використанням системи електронної взаємодії органів виконавчої влади.

У 2020 році до Держатомрегулювання надійшло **18169** вхідних документів, у тому числі: доручення вищих органів влади – 569 документів, звернень громадян – 36, запитів на публічну інформацію – 62, заяв до ліцензій – 1240, документів для службового користування – 182.

За звітний період структурними підрозділами Держатомрегулювання підготовлено 14761 вихідних листів, у тому числі підготовлено 91 документ з грифом «ДСК». Структурними підрозділами Держатомрегулювання у 2020 році створено 6195 внутрішніх документів. Зокрема, протягом звітного періоду було створено та перебували на обліку і контролі 561 наказ керівництва з основної діяльності та 33 – з адміністративно-господарської діяльності. Аналіз виконання наказів з основної діяльності виявив, що більшість завдань виконані. Наразі на виконанні залишаються ряд завдань, термін виконання яких – 2021 рік.

РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ЯДЕРНИХ УСТАНОВОК

В Україні знаходиться в експлуатації 15 енергоблоків – 13 з них типу ВВЕР-1000 та 2 типу ВВЕР-440.

Україна займає 10 місце в світі за кількістю енергоблоків та

7 місце за встановленою потужністю, яка становить 13 835 МВт.

Оператором усіх діючих атомних електростанцій в Україні є Державне підприємство «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» (ДП «НАЕК «Енергоатом»). До складу ДП «НАЕК «Енергоатом» входять 4 атомні електростанції (АЕС).

Відповідно до вимог Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» та положень Конвенції про ядерну безпеку, експлуатуюча організація забезпечує сталий та безпечний режим роботи АЕС. На системній основі впроваджуються заходи з підвищення рівня безпеки діючих АЕС відповідно до вимог національних норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, рекомендацій Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) та з урахуванням багаторічного досвіду експлуатації і міжнародної практики.

Діяльність Держатомрегулювання з регулювання безпеки ядерних установок у 2020 році була спрямована на забезпечення ядерної та радіаційної безпеки (ЯРБ) на усіх етапах життєвого циклу ядерних установок (ЯУ), захисту персоналу, населення та навколишнього природного середовища.

Основна увага приділялася питанням підвищення безпеки діючих українських АЕС.

ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ДІЮЧИХ АЕС

Підвищення рівня безпеки здійснюється шляхом виконання заходів, передбачених Комплексною (зведеною) програмою підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій (КзППрБ), що була затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 07 грудня 2011 р. № 1270.

Відповідно до постанови ДП «НАЕК «Енергоатом» розробляє та погоджує з Міненерговугіллям (із травня 2020 р. – Міненерго), Держатомрегулюванням та ДСНС (у частині здійснення протипожежних заходів) щорічні плани-графіки із зазначенням строків здійснення зведених заходів з підвищення рівня безпеки енергоблоків.

Термін дії КзППрБ: 2012 – 2023 роки. Фінансування КзППрБ здійснюється за рахунок коштів ДП «НАЕК «Енергоатом» та, починаючи з 2015 року, також за рахунок кредитних коштів ЄБРР, Євратом (постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 356).

У 2020 році (як і у минулі роки) контроль за реалізацією заходів КзППрБ забезпечувався шляхом:

- розгляду та погодження щорічних план-графіків виконання зведених заходів КзППрБ із встановленням термінів їх виконання;

- розгляду квартальних звітів з виконання заходів КзППрБ та контролю за дотриманням термінів виконання;
- контролю обсягів запланованих до виконання заходів КзППрБ перед виведенням енергоблоків АЕС України у планово-попереджувальні ремонти (далі – ППР);
- контролю виконання запланованих заходів КзППрБ під час пускових нарад перед пуском енергоблоків АЕС України після ППР з перевантаженням активної зони;
- контролю фактичних обсягів та якості виконання заходів КзППрБ під час проведення інспекційних перевірок інспекторами Держатомрегулювання.

У рамках регулюючого супроводу КзППрБ Держатомрегулюванням у 2020 році погоджено звіти про виконання 68 заходів.

Усього станом на 31 грудня 2020 р. (починаючи з 2012 року) Держатомрегулюванням погоджено 997 звітів про виконання заходів КзППрБ із 1295 запланованих, тобто ~ 77 %.

ДП «НАЕК «Енергоатом» видано:

- 8 окремих письмових дозволів на пуск енергоблоків після ППР з перевантаженням активної зони;
- внесено 2 зміни до ліцензій на право здійснення діяльності на етапі життєвого циклу «експлуатація ядерної установки» енергоблоків, у рамках продовження терміну їх експлуатації:

№ 5 ВП «Запорізька АЕС»
№ 1 ВП «Рівненська АЕС»

Ліцензування посадових осіб експлуатуючих організацій, до службових обов'язків яких належить здійснення організаційно-розпорядчих функцій, пов'язаних із забезпеченням ЯРБ:

- видано (продовжено, продовжено на новій посаді) 33 ліцензії;
- зупинено 13 ліцензій;
- анульовано 6 ліцензій.

Ліцензування осіб, що мають право безпосереднього управління реакторною установкою:

- видано (продовжено, продовжено на новій посаді) 131 ліцензія;
- зупинено 15 ліцензій;
- анульовано 19 ліцензій.

1 зміна до ліцензії на право провадження діяльності з будівництва та введення в експлуатацію ЯПУ «Джерело нейтронів», щодо продовження терміну її дії

2 окремих дозволи видано:

- ННЦ «ХФТІ» – на фізичний пуск ЯПУ «Джерело нейтронів»
- ДСП «Чорнобильська АЕС» – на введення в експлуатацію СВЯП-2

ВИКОНАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ПЛАНУ ДІЙ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ «СТРЕС-ТЕСТІВ»

Україна у червні 2011 р. приєдналася до європейської ініціативи щодо проведення «стрес-тестів» для АЕС у країнах-членах Європейського Союзу та сусідніх країнах (Декларація щодо проведення «стрес-тестів»). «Стрес-тести» для АЕС України проводились відповідно до узгодженої Європейською Комісією та ENSREG методології проведення «стрес-тестів» для європейських АЕС (13 травня 2011 р., Declaration of ENSREG, Annex 1 «EU «Stress-test2 specifications»). Національні плани дій (НПД) містять заходи з підвищення безпеки, що були визначені за результатами «стрес-тестів» та графіки їх впровадження на АЕС.

У 2020 році робота була зосереджена на імплементації заходів для енергоблоків, термін експлуатації яких продовжується у понадпроєктний строк (головним чином це стосувалося енергоблоку № 5 ВП «Запорізька АЕС»).

На енергоблоках АЕС України впроваджувались заходи щодо розроблення матеріалів і виконання кваліфікації елементів енергоблоків, забезпечення підживлення та охолодження басейну витримки в умовах тривалого повного знеструмлення АЕС, забезпечення підживлення парогенераторів в умовах тривалого повного знеструмлення АЕС, забезпечення працездатності споживачів системи технічної води групи «А» в разі зневоднення бризкальних басейнів, приладового забезпечення під час та після аварій (ПАМС), забезпечення аварійного електропостачання в умовах тривалого повного знеструмлення АЕС, запобігання ранньому байпасуванню гермооболонки в результаті потрапляння розплавлених мас активної зони з шахти реактора поза гермооб'ємом, розроблення та впровадження заходів щодо зниження концентрації водню в гермооболонці для запроєктних аварій та ін.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕРМІНУ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ЕНЕРГОБЛОКУ № 5 ВП «ЗАПОРІЗЬКА АЕС»

Проєктний термін експлуатації енергоблоку № 5 ВП «Запорізька АЕС» завершився 27 травня 2020 р.

Роботи з продовження строку експлуатації виконуються експлуатуючою організацією у відповідності до погоджених Держатомрегулюванням:

- «Програми підготовки енергоблока № 5 ВП «Запорізька АЕС» до довгострокової експлуатації 05.МР.00.ПМ.23-17/Н»;
- Технічного рішення №05.МР.00.ТР.1057-18 «Про безпечну експлуатацію ядерної установки енергоблока № 5 ВП «Запорізька АЕС» після зупину в 30 паливній компанії для виконання модернізаційних робіт з метою продовження строка експлуатації».

Внесено зміни до ліцензії серія ЕО № 000196 на право здійснення діяльності на етапі життєвого циклу «експлуатація ядерної установки «Запорізька АЕС» щодо експлуатації енергоблоку № 5 ВП «Запорізька АЕС» у зупиненому стані з повним вивантаженням палива з активної зони реактора до прireакторного басейна витримки на період виконання експлуатуючою організацією необхідних організаційно-технічних заходів для забезпечення можливості його довгострокової експлуатації. Рішення про експлуатацію енергоблоку №5 Запорізької АЕС у понадпроєктний термін було схвалено 04 січня 2021 р. №01.

ПЕРЕОЦІНКА БЕЗПЕКИ ЕНЕРГОБЛОКУ № 1 ВП «РІВНЕНСЬКА АЕС»

На виконання вимог статті 33 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», Загальних положень безпеки атомних станцій та Вимог до оцінки безпеки атомних станцій ДП «НАЕК «Енергоатом» проводить періодичну переоцінку безпеки енергоблоків АЕС та оформляє її результати у вигляді Звітів з періодичної переоцінки безпеки.

Згідно з п.3.6.1 ліцензії ЕО № 000943 на право здійснення діяльності на етапі життєвого циклу «експлуатація ядерних установок енергоблоків № 1, № 2 ВП «Рівненська АЕС», експлуатуючій організації необхідно було виконати періодичну переоцінку безпеки енергоблока № 1 ВП «Рівненська АЕС» та в термін до 22 грудня 2019 р. надати до Держатомрегулювання за її результатами ЗППБ.

Забезпечено проведення державної експертизи з ядерної та радіаційної безпеки ЗППБ енергоблока № 1 ВП «Рівненська АЕС», результати якої були схвалені постановою Колегії Держатомрегулювання від 10 грудня 2020 р. № 8. та визнано обґрунтованою можливість безпечної експлуатації енергоблока № 1 Рівненської АЕС на визначених у проєкті рівнях потужності до 22 грудня 2030 р.

ПЕРЕОЦІНКА БЕЗПЕКИ ЕНЕРГОБЛОКУ № 2 ВП «РІВНЕНСЬКА АЕС»

Забезпечено розгляд всіх 14 факторів безпеки Звіту з періодичної переоцінки безпеки енергоблоку № 2 ВП «Рівненська АЕС», що надійшли до Держатомрегулювання. З них, станом на кінець 2020 року:

- звітні документи по 6 факторам безпеки та розділ «Комплексний аналіз безпеки» пройшли державну експертизу ядерної та радіаційної безпеки, тривають роботи з усунення її зауважень експлуатуючою організацією;
- звітні документи з результатами оцінки 8 факторів безпеки пройшли державну експертизу ядерної та радіаційної безпеки та були доопрацьовані експлуатуючою організацією за її зауваженнями.

Кінцевий термін завершення періодичної переоцінки безпеки енергоблоку № 2 ВП «Рівненська АЕС» та погодження Держатомрегулюванням повного комплекту матеріалів Звіту з періодичної переоцінки безпеки – 14 червня 2021 р.

ПЕРЕОЦІНКА БЕЗПЕКИ ЕНЕРГОБЛОКУ № 6 ВП «ЗАПОРІЗЬКА АЕС»

Забезпечено розгляд всіх 14 факторів безпеки Звіту з періодичної переоцінки безпеки енергоблоку № 6 ВП «Запорізька АЕС», що надійшли до Держатомрегулювання. З них, станом на кінець 2020 року:

- звітні документи по 5 факторам безпеки та розділ «Комплексний аналіз безпеки» проходять державну експертизу ядерної та радіаційної безпеки;
- звітні документи по 9 факторам безпеки пройшли державну експертизу ядерної та радіаційної безпеки, тривають роботи з усунення її зауважень експлуатуючою організацією.

Кінцевий термін завершення періодичної переоцінки безпеки енергоблоку № 6 ВП «Запорізька АЕС» та погодження Держатомрегулювання повного комплекту матеріалів Звіту з періодичної переоцінки безпеки – 28 грудня 2021 р.

СПОРУДЖЕННЯ ЕНЕРГОБЛОКІВ № 3, № 4 ВП «ХМЕЛЬНИЦЬКА АЕС»

Відповідно до абзацу другого підпункту 1) пункту 1 Указу Президента України від 22 вересня 2020 р. № 406/2020 «Про невідкладні заходи щодо стабілізації ситуації в енергетичній сфері та подальшого розвитку ядерної енергетики» Кабінету Міністрів України доручено у двомісячний строк внести в установленому порядку на розгляд Верховної Ради України законопроєкт про розміщення, проєктування та будівництво енергоблоків № 3 та № 4 Хмельницької атомної електростанції.

Разом з цим, документи щодо будівництва енергоблоків № 3, № 4 ВП «Хмельницька АЕС» протягом 2020 року до Держатомрегулювання не надходили.

СПОРУДЖЕННЯ ЗАВОДУ З ВИРОБНИЦТВА ЯДЕРНОГО ПАЛИВА

Взято участь у засіданнях Робочої групи з питань створення потужностей власного виробництва ядерного палива, обговорено першочергові кроки щодо організації виробництва ядерного палива для реакторів типу ВВЕР-1000 за технологією компанії «Westinghouse» та проєкт завдання на розробку «Техніко-економічного обґрунтування» будівництва заводу із виробництва ядерного палива, розробленого ДК «Ядерне паливо».

Окрім цього, Указом Президента України від 04 квітня 2019 р. № 104/2019 ухвалено заходи з підтримки розвитку ядерної енергетики та підвищення рівня безпеки у сфері використання ядерної енергії. У той же час, інформація про реалізацію заходів, передбачених підпунктом 4 пункту 1 вищевказаного Указу стосовно забезпечення невідкладного створення власного виробництва ядерного палива для вітчизняних АЕС із залученням до створення такого виробництва суб'єктів, які здійснюють виробництво електричної енергії на АЕС, до Держатомрегулювання не надходила.

СПОРУДЖЕННЯ ЯДЕРНОЇ ПІДКРИТИЧНОЇ УСТАНОВКИ «ДЖЕРЕЛО НЕЙТРОНІВ, ЗАСНОВАНЕ НА ПІДКРИТИЧНІЙ ЗБІРЦІ, ЩО КЕРУЄТЬСЯ ЛІНІЙНИМ ПРИСКОРЮВАЧЕМ ЕЛЕКТРОНІВ» (ЯПУ «ДЖЕРЕЛО НЕЙТРОНІВ»)

Спорудження ядерної установки здійснюється на території Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут» (ННЦ ХФТІ) у відповідності до умов ліцензії серії ЕО № 001018 на право провадження діяльності з будівництва та введення в експлуатацію ЯПУ «Джерело нейтронів», виданою Держатомрегулюванням експлуатуючій організації 10 жовтня 2013 р.

Регулювання безпеки будівництва та введення в експлуатацію ЯПУ «Джерело нейтронів» здійснюється шляхом контролю виконання будівельно-монтажних робіт, а також виконання державної експертизи з ЯРБ та погодження технічних умов та технічних специфікацій на обладнання, важливе для безпеки, а також експлуатаційної документації ЯПУ «Джерело нейтронів».

У 2020 році розглянуто заяву ННЦ ХФТІ (від 10 лютого 2020 р.) на отримання окремого дозволу на фізичний пуск ЯПУ «Джерело нейтронів». З 10 по 12 червня 2020 р. проведено інспекційне обстеження ННЦ ХФТІ.

Роботи з фізичного пуску ЯПУ «Джерело нейтронів» розпочаті 29 липня 2020 р.

Станом на 31 грудня 2020 р. в активну зону ЯПУ «Джерело нейтронів» завантажено 30 тепловидільних збірок із 35 запланованих.

У даний час роботи із завантаження призупинені через пошкодження 05.10.2020 однієї з тепловидільної збірки (ТВЗ), підготовлених до завантаження. Станом на 31.12.2020 встановлення корінних причин пошкодження ТВЗ та розробка відповідних коригувальних заходів направлених на унеможливлення повторення такої події не були завершені.

01 липня 2020 р. видано ННЦ ХФТІ Окремий дозвіл № ЕО 001018/2/15 на здійснення фізичного пуску ЯПУ «Джерело нейтронів».

СПОРУДЖЕННЯ СХОВИЩА ВІДПРАЦЬОВАНОГО ЯДЕРНОГО ПАЛИВА СУХОГО ТИПУ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ АЕС (СВЯП-2)

Роботи за проєктом завершення будівництва ЦСВЯП здійснюється відповідно до умов ліцензії серії ЕО № 001060 на право провадження діяльності «будівництво та введення в експлуатацію ядерної установки – сховище відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП)» від 29 червня 2017 р.

Регулювання безпеки будівництва та введення в експлуатацію цього сховища здійснюється Держатомрегулюванням шляхом виконання державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки та погодження у встановленому порядку технічних специфікацій (ТС) та конструкторської документації на системи та обладнання, важливе для безпеки ЦСВЯП, а також проєктів модифікації енергоблоків АЕС в рамках їх підготовки до вивантаження відпрацьованого ядерного палива за допомогою обладнання, розробленого за технологією Холтек Інтернешнл.

Держатомрегулюванням відповідно до Плану ліцензування ЦСВЯП:

1. Попередньо погоджено 17 ТС на обладнання важливе для безпеки із 17 розроблених згідно проєкту.
2. Погоджені 16 програм випробувань обладнання, важливого для безпеки, із 17 розроблених згідно проєкту (із яких 1 протягом 2020 року).
3. Остаточно погоджені 11 ТС на обладнання важливе для безпеки із 17 розроблених згідно проєкту (із яких 1 у 2020 році).
4. Затверджені Висновки державної експертизи ЯРБ проєктів модифікації:
   - Енергоблоків № 1, № 2 ВП «Рівненська АЕС»;
   - Енергоблоків № 3, № 4 ВП «Рівненська АЕС»;
   - Енергоблоків № 1, № 2 ВП «Хмельницька АЕС».
5. Продовжується виготовлення, випробування (за участі представника регулюючого органу) та постачання основного обладнання, важливого для безпеки, зокрема:
   - Багатоцільовий контейнер (БЦК) БЦК-31 – три одиниці поставлені замовнику (ДП «НАЕК «Енергоатом»);
   - Багатоцільовий контейнер БЦК-85 – один БЦК-85 поставлений замовнику;
   - Транспортний контейнер HI-STAR – один контейнер із п’яти, передбачених проєктом, поставлений замовнику, ще один – готується до проведення заводських приймальних випробувань;
   - Контейнер зберігання HI-STORM – 11 одиниць поставлені замовнику.
6. Виготовлене, пройшло у встановленому порядку випробування і поставлене замовнику наступне допоміжне обладнання систем, важливих для безпеки:
   - стикувальний пристрій;
   - пристрій для підіймання внутрішньої кришки БЦК;
   - пристрій для підіймання БЦК з ВЯП;
   - скоба пристрою для підіймання БЦК;
   - підйомна траверса HI-STAR;
   - підйомні траверси HI-TRAC;
   - екран радіаційно-захисний додатковий для HI-TRAC.

18 грудня 2020 р. Держатомрегулюванням отримано Заяву ДП «НАЕК «Енергоатом» (№ 16576/06 від 16 грудня 2020 р.) на внесення змін до ліцензії ЕО 001060 на право провадження діяльності на етапах життєвого циклу «будівництво та введення в експлуатацію ядерної установки «Централізоване сховище відпрацьованого ядерного палива реакторів ВВЕР вітчизняних атомних електростанцій (ЦСВЯП)» в частині доповнення переліку посад, на яких здійснення організаційно-розпорядчих функцій, пов’язаних із забезпеченням ядерної та радіаційної безпеки ЦСВЯП, можливе лише за наявності отриманої у встановленому порядку ліцензії Держатомрегулювання разом з документами обґрунтування.

Роботи із завершення будівництва та введення в експлуатацію СВЯП-2 здійснюються відповідно до умов Ліцензії № ЕО 001002 на право провадження діяльності з будівництва та введення в експлуатацію ядерної установки (сховище відпрацьованого ядерного палива (СВЯП-2) від 20 лютого 2013 р.

Регулювання безпеки будівництва та введення в експлуатацію цього сховища здійснюється Держатомрегулюванням шляхом:

- виконання державної експертизи та погодження технічних специфікацій (ТС) на системи та обладнання, що важливі для безпеки;
- виконання державної експертизи та погодження програм випробувань систем та обладнання, що важливі для безпеки;
- безпосередньої участі представників Держатомрегулювання у випробуваннях систем та обладнання, що важливі для безпеки;
- виконання державної експертизи та погодження експлуатаційно-технічної документації СВЯП-2 (технологічні регламенти, інструкції з експлуатації тощо).

Виконання державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки здійснюється за рахунок Угоди про Грант між Європейським банком реконструкції та розвитку (як Розпорядником коштів Гранту з Рахунка ядерної безпеки), Кабінетом Міністрів України та Державною інспекцією ядерного регулювання України (як Одержувачем) від 08 липня 2009 р. (Угода про Грант № 007). Кабінетом Міністрів України ухвалено розпорядження від 28 грудня 2020 р. № 1643 -р, відповідно до якого подовжено термін дії Угоди про Грант № 007 та збільшено обсяг її фінансування.

Відповідно до Плану ліцензування СВЯП-2: остаточно погоджені 28 ТС на обладнання, що важливе для безпеки, із 41 розроблених згідно проєкту, та 4 ТС на системи, що важливі для безпеки, із 7 розроблених згідно проєкту

25 серпня 2020 р. видано ДСП «Чорнобильська АЕС» окремий дозвіл № ЕО 001002/1/15 на право провадження діяльності з введення в експлуатацію ядерної установки - проміжного Сховища відпрацьованого ядерного палива (СВЯП-2)

10 вересня 2020 р. ДСП «Чорнобильська АЕС» відповідно до умов цього окремого дозволу розпочала виконання робіт та операцій із:

- вивантаження ВЯП зі СВЯП-1 (сховище ВЯП «мокрого» типу у якому зберігається усе ядерне паливо, накопичене за час експлуатації Чорнобильської АЕС);
- підготовка, завантаження, відправлення зі СВЯП-1, транспортування до СВЯП - 2, розвантаження на СВЯП-2 відпрацьованого ядерного палива;
- виконання робіт та операцій під час здійснення введення в експлуатацію СВЯП - 2.

Програмою введення в експлуатацію СВЯП-2 передбачалося повне завантаження та встановлення на зберігання двох двухстінних сухих екранованих пеналів (ДСЕП). Перший ДСЕП був встановлений на довгострокове зберігання 18 листопада 2020 р., а другий – 14 грудня 2020 р.

У РАМКАХ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ПОСТАЧАЛЬНИКІВ ПАЛИВА ДЛЯ АЕС УКРАЇНИ

Впровадження палива виробництва компанії «Westinghouse» (або іншими словами – кваліфікація) здійснюється з метою уникнення залежності від монопольного постачальника.

Регулювання безпеки впровадження палива виробництва компанії «Westinghouse» здійснюється шляхом виконання державної експертизи з ЯРБ та погодження документів експлуатуючої організації щодо обґрунтування безпеки використання такого палива та модифікації інших пов'язаних із цим систем, важливих для безпеки.

Протягом 2020 року Держатомрегулюванням розглядались документи експлуатуючої організації щодо обґрунтування безпеки використання палива виробництва компанії «Westinghouse» та модифікації інших пов'язаних із цим систем, важливих для безпеки.

Станом на 31 грудня 2020 р. продовжується експлуатація ядерного палива виробництва компанії Westinghouse Electric Sweden AB (ТВЗ-WR) в активних зонах 6 - ти енергоблоків АЕС України: № 2, № 3 ВП «Южно-Українська АЕС» та № 1, № 3, № 4, № 5 ВП «Запорізька АЕС», при чому активні зони енергоблоків № 2, № 3 ВП «Южно-Українська АЕС»; № 5 ВП «Запорізька АЕС» завантажені виключно ядерним паливом виробництва компанії Westinghouse.

Розглянуто 19 інформаційних повідомлень про події, які мали місце на АЕС України:

- 13 – про порушення у роботі діючих АЕС;
- 6 – про відхилення у роботі діючих АЕС.

ЯП Westinghouse експлуатується в активних зонах 6 - ти енергоблоків АЕС України: № 2, № 3 ВП «Южно-Українська АЕС» та № 1, № 3, № 4, № 5 ВП «Запорізька АЕС»,

№ 2, № 3 ВП «Южно-Українська АЕС»; № 5 ВП «Запорізька АЕС» - завантажені виключно ЯП Westinghouse.

ПОРУШЕННЯ У РОБОТІ АЕС

Оскільки на ДСП «ЧАЕС» з 2007 року було зафіксовано лише 1 порушення (03 липня 2013 р.), надалі в звіті наводяться статистичні дані щодо АЕС, які знаходяться в промисловій експлуатації.

1 порушення під час фізпуску ЯПУ «Джерело нейтронів»

Розподіл порушень у роботі АЕС:

- ВП «Запорізька АЕС» (6 енергоблоків) – 5 порушень;
- ВП «Рівненська АЕС» (4 енергоблоки) – 5 порушень;
- ВП «Хмельницька АЕС» (2 енергоблоки) – 2 порушення;
- ВП «Южно-Українська АЕС» (3 енергоблоки) – 1 порушення.

КЛАСИФІКОВАНО ЗА ШКАЛОЮ ІНЕС

- П03 «Непрацездатність систем безпеки або каналів систем безпеки в кількості, що вичерпує їх резерв», – «рівень “1”» – 1;
- П05/1 «Зупинення реакторної установки дією АЗ (ПЗ), РОМ в процесі експлуатації енергоблока, які зумовлені: відмовами обладнання (елементів); помилками персоналу та/або помилковими рішеннями; зовнішніми впливами штучного або природного походження» – 3;
- П05/2 «Відключення блока від мережі дією протиаварійної автоматики, захисту турбінної установки, турбогенератора в процесі експлуатації енергоблока, які зумовлені: відмовами обладнання (елементів); помилками персоналу та/або помилковими рішеннями; зовнішніми впливами штучного або природного походження» – 4;
- П08 «Розвантаження енергоблока АС на величину 25% від рівня електричної потужності, що безпосередньо йому передував, яке зумовлено: відмовами обладнання (елементів); помилками персоналу та/або помилковими рішеннями; зовнішніми впливами штучного або природного походження» – 3;
- П09 «Спрацювання будь-якої системи безпеки або каналу системи безпеки, що знаходиться в режимі чергування (резерві) в будь-якому режимі експлуатації РУ, яке не призвело до випадків категорій П05, П07/1, П07/2 та П08» – 1;
- П10 «Непрацездатність каналу (каналів) систем безпеки протягом терміну, що не перевищує дозволеного ТРБЕ» – 1.

84,6 % від усіх порушень у роботі АЕС, у 2020 році, призвели до зупинення реакторної установки, розвантаження або відключення енергоблока від мережі (категорії П05, П08), що призводить до зменшення залишкового проектного ресурсу обладнання систем, важливих для безпеки, та зниження регламентованої кількості циклів навантаження елементів установки.

АНОМАЛЬНІ ПОДІЇ

Аномальна подія – відхилення від нормального режиму експлуатації, яке може бути викликане відмовою обладнання, зовнішнім впливом, помилкою персоналу або недоліками процедури.

Комісія з розслідування порушення визначає безпосередню та корінну причину кожної аномальної події.

Аномальні події розподіляються за характером на три групи:

1) аномальні події, що виникли через відмову обладнання.
2) аномальні події, що виникли через недоліки процедур.
3) аномальні події, що виникли через помилки персоналу.

Під час 13 порушень у роботі АЕС України, які сталися впродовж 2020 року, було зафіксовано 18 аномальних подій. Їх аналіз виявив, що 52% аномальних подій було пов’язано з відмовами обладнання, 22% – з недоліками процедур, 13 – з помилками персоналу. Для 13% аномальних подій, які відбулись під час порушень в роботі АЕС, комісії з розслідування порушень не визначили корінних причин.

ІНСПЕКЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У зв'язку із запровадженням карантинних заходів кількість інспекційних перевірок та обстежень знизилась у тричі. Інспекційні заходи переважно здійснювались на об'єктах високого ступеня ризику, у суб'єктів діяльності, які вперше подавали заяву на отримання ліцензії, у разі істотних змін умов здійснюваної діяльності.

У 2020 році Держатомрегулювання (у т.ч. територіальними органами) проведено 134 інспекційні перевірки та 124 інспекційні обстеження.

Складено 130 актів інспекційних перевірок, видано 92 обов'язкових до виконання приписів щодо усунення виявлених 248 порушень вимог законодавства у сфері використання ядерної енергії.

Структурні підрозділи	Інспекційні перевірки		Інспекційні обстеження (проведено)
	заплановано	проведено	
ДБЯУ	5	2	5
УЯЗГ	5	3	7
УРБ	1	0	2
УРАВ	4	1	4
Інспекція на ЗАЕС	5	4	1
Інспекція на РАЕС	7	6	0
Інспекція на ХАЕС	10	6	0
Інспекція в зоні відчуження	6	6	1
Інспекція на ПУАЕС	7	3	0
Північна інспекція	39	17	32
Північно-західна інспекція	26	9	14
Західна інспекція	17	10	21
Південна інспекція	40	16	11
Південно-східна інспекція	30	13	0
Центральна інспекція	26	15	3
Східна інспекція	43	23	23
Разом	**271**	**134**	**124**

ШТРАФНІ САНКЦІЇ

У разі виявлення порушень норм, правил з ядерної та радіаційної безпеки, неусунення або невиконання інших законних вимог державних інспекторів Держатомрегулювання, до суб'єктів діяльності були застосовані штрафні санкції, передбачені ст.17-1 Закону України «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії». До посадових осіб, винних у скоєнні правопорушень у сфері використання ядерної енергії, були застосовані штрафні санкції, передбачені ст. 95 та 188-18 Кодексу України «Про адміністративні правопорушення».

Структурні підрозділи	Кількість справ/ притягнуто до відповідальності суб'єкту діяльності*	Сума штрафу (грн.) накладено/сплачено
ДБЯУ	2/1	510000/510000
Західна інспекція	6/5	76500/76500
Центральна інспекція	4/4	51000/51000
Північна інспекція	5/2	34000/34000
Південна інспекція	1/0	0/0
Східна інспекція	1/0	0/0
Інспекція в зоні відчуження	2/2	102000/102000

Застосування примусових заходів до юридичних осіб у разі порушення ними правил,
норм і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки.

Структурні підрозділи	95 КУпАП		ст. 188-18 КУпАП		Усього	
	Кількість справ/ притягнуто до відповідальності осіб	Сума штрафу (грн.) накладено/сплачено	Кількість справ/ притягнуто до відповідальності осіб	Сума штрафу (грн.) накладено/сплачено	Кількість справ/ притягнуто до відповідальності осіб	Сума штрафу (грн.) накладено/сплачено
ДБЯУ	2/2	3400/ 3400	1/1	850/850	3/3	4250/ 4250
УРАВ	0	0	0	0	0	0
УРБ	0	0	0	0	0	0
УЯЗГ	0	0	1/0	0	1/0	0
Інспекція на ХАЕС	0	0	0	0	0	0
Інспекція на ЗАЕС	6/6	3060/ 3060	0	0	6/6	3060/ 3060
Інспекція на РАЕС	0	0	0	0	0	0
Інспекція на ПУАЕС	0	0	0	0	0	0
Інспекція в зоні відчуження	0	0	0	0	0	0
Північна інспекція	0	0	0	0	0	0
Північно-західна інспекція	0	0	0	0	0	0
Західна інспекція	3/3	1700/ 1700	0	0/1360	3/3	1700/ 3060
Південна інспекція	1/1	170/170	0	0	1/1	170/170
Південно-східна інспекція	1/1	340/340	1/1	680/680	2/2	1020/ 1020
Центральна інспекція	2/2	340/340	3/2	1870/ 1020	5/4	2210/ 1360
Східна інспекція	0	0	0	0	0	0
Разом	15/15	9010/ 9010	6/4	3400/ 3910	**21/19**	**12410/ 12920**

Застосування примусових заходів до фізичних осіб у разі порушення ними правил, норм і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки.

АВАРІЙНА ГОТОВНІСТЬ ТА РЕАГУВАННЯ

Підтримка на належному рівні аварійної готовності та реагування на випадок ядерних та радіаційних інцидентів є одним з основоположних принципів безпеки використання ядерної енергії, дотримання якого було забезпечено у пріоритетному порядку на національному та міжнародному рівнях в умовах пандемії. В умовах дії карантинних обмежень особливого значення набули технології автоматизованого контролю радіаційної обстановки, дистанційних комунікацій та оперативного обміну інформацією.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 06 червня 2018 р. № 450 «Про внесення змін до Положення про єдину державну систему цивільного захисту і Положення про Державну інспекцію ядерного регулювання України», Держатомрегулювання є центральним органом виконавчої влади, що створює функціональну підсистему ядерної та радіаційної безпеки.

Відповідно до Положення про функціональну підсистему ядерної та радіаційної безпеки єдиної державної системи цивільного захисту (наказ Держатомрегулювання від 14 лютого 2020 р. № 57) до складової частини єдиної державної системи цивільного захисту від радіаційного фактору небезпеки, крім Держатомрегулювання та ДНТЦ ЯРБ, входять усі суб’єкти діяльності у сфері використання ядерної енергії, оскільки саме вони забезпечують безаварійну роботу в процесі своєї діяльності шляхом дотримання вимог ядерної та радіаційної безпеки та умов документів дозвільного характеру.

Держатомрегулювання здійснює удосконалення власної системи готовості до реагування та забезпечує нагляд за станом аварійної готовності ліцензіатів шляхом погодження аварійних планів, розгляду звітів з оцінки безпеки, інспекційних перевірок та регулюючої оцінки тренувальних навчань.

У 2020 році новим форматом навчальних і тренінгових заходів для підтримки потенціалу готовності до реагування стали вебінари. Вперше такий дистанційний захід було організовано Держатомрегулювання та проведено 01 квітня 2020 р. спільно з Центром інцидентів та аварійних ситуацій (далі – ЦІАС) МАГАТЕ для представників органів влади, організацій та установ, що мають обов’язки аварійного реагування на ядерні та радіаційні ситуації. Для налагодження міжвідомчої взаємодії широкому колу учасників представлено відомості про функціонування сучасних міжнародних систем оповіщення та обміну інформацією про інциденти і надзвичайні ситуації, радіаційного моніторингу, обговорено процедури надання допомоги на запит країн-членів та координації дій з іншими міжнародними організаціями в рамках Об’єднаного плану міжнародних організацій з управління радіаційною аварією, підходи до оцінки, прогнозування розвитку подій та інформування громадянського суспільства у випадку виникнення реальних радіологічних небезпек, або таких, що сприймаються суспільством як потенційні загрози.

Вебінари, що проводились ЦІАС МАГАТЕ у 2020 році:

- обговорення проєкту нової публікації МАГАТЕ щодо Аварійних планів АЕС (29 квітня 2020 р.);
- шифрування та аутентифікація інформації, яка розповсюджується через систему обміну інформацією про інциденти та надзвичайні ситуації USIE (24 травня 2020 р.);
- готовність до реагування на аварійні ситуації, які спричинені одночасно декількома чинниками (в термінології МАГАТЕ «combined emergency») техногенного, соціального або природного характеру, такі як, аварійні ситуації на ядерних установках відповідно до положень Конвенції про оперативне оповіщення про ядерну аварію, викликані природними катастрофічними небезпеками, пов'язані із порушення фізичного захисту, значними національними або глобальними кризами в галузі охорони здоров'я та безпеки громадян (28 травня 2020 р.);
- розробка та застосування стратегій захисту (10 червня 2020 р.);
- розробка заходів з аварійної готовності та реагування – 10-кроковий підхід (29 липня 2020 р.);
- «як ефективно ми комунікуємо» – тренування формату «ConvEx» (04 серпня 2020 р.);
- надійний обмін інформацією через захищений сайт USIE: звітування та завантаження інформації на USIE, можливості для «неаварійних» країн та завдання для адміністраторів (10, 12 та 17 серпня 2020 р.);
- повідомлення про події, характерні для ядерних об'єктів – серія публікацій IEComm, 1: Обмін інформацією у випадку виникнення аварійної ситуації на АЕС (21 серпня 2020 р.);
- заходи щодо припинення ядерної або радіологічної надзвичайної ситуації незалежно від причин її виникнення (27 жовтня 2020 р.);
- приклади припинення ядерної або радіологічної надзвичайної ситуації: радіологічна аварія у Гоянії (Бразилія), аварія з пошкодженням ядерного палива на АЕС Пакш (Угорщина) (10 листопада 2020 р.);
- захисні дії під час аварії на АЕС на випадок ядерної аварії незалежно від причин її виникнення (порушення безпеки або захищеності) (11 листопада 2020 р.);
- документи серії IEComm – обмін інформацією у випадку підтвердження підвищення рівня радіаційного фону невідомого походження (24 листопада 2020 р.);
- передбачувані запитання та занепокоєння громадськості під час аварійної ситуації на АЕС, незалежно від причин її виникнення (порушення безпеки або захищеності) (02 грудня 2020 р.);
- оцінка небезпеки – підґрунтя для диференційованого підходу до готовності та реагування на ядерні та радіологічні аварії незалежно від причин її виникнення» (18 грудня 2020 р.)

Взяли участь: ІКЦ Держатомрегулювання, ДСНС, МВС, Міненерго, Мінприроди, ДАЗВ, УкрГМЦ, експлуатуючих організацій ядерних установок, інших ліцензіатів. У вільному доступі навчальні курси з аварійної готовності на сайті МАГАТЕ оприлюднені за посиланням https://www.iaea.org/ru/temy/avariynaya-gotovnost-i-reagirovanie.

У рамках співробітництва зі Спільним дослідницьким центром Європейської комісії (JRC) організовано та 01 липня 2020 р. проведено вебінар на тему: «Системи радіаційного моніторингу та раннього оповіщення ЄС». Технічні та організаційно-правові умови приєднання України до системи ECURY, що створена ЄС для підтримки аварійного реагування на ядерні та радіаційні ситуації, потребують додаткового опрацювання на міжвідомчому рівні.

У рамках ліцензійного процесу розглянуто та погоджено проєкти Загального аварійного плану ДСП «ЦППРВ», аварійних планів при провадженні діяльності з переробки та зберігання радіоактивних відходів філій ДСП «ОБ'ЄДНАННЯ «РАДОН», аварійних планів комплексу НБК-ОУ та сховища відпрацьованого ядерного палива (СВЯП-2), «Положення про підготовку, проведення та оцінку спільних загальностанційних протиаварійних тренувань Чорнобильської АЕС» (120П - С)».

Заходи, спрямовані на підтримку потенціалу та спроможності до ефективного реагування завершення:

- погодження та підписання 03 грудня 2020 р. Протоколу щодо практичної реалізації процедур оперативного сповіщення про ядерні аварії та обмін інформацією про ядерні установки між Державною інспекцією ядерного регулювання України та Норвезьким агентством з радіаційної та ядерної безпеки;
- розробка сценаріїв і програм двох тренувальних навчань, що передбачають перевірку і відпрацювання процедур взаємодії на міжвідомчому, державному та міжнародному рінях за підтримки Норвезького агентства з радіаційної та ядерної безпеки (проведення тренувань внаслідок карантинних обмежень перенесено на 2021 рік);
- перегляд, з урахуванням новітніх публікацій МАГАТЕ та сучасних інструментів міжнародного обміну інформацією, та затвердження 19 грудня 2020 р. оновлених посадових інструкцій персоналу ІКЦ.

КОНВЕНЦІЯ ПРО ОПЕРАТИВНЕ ОПОВІЩЕННЯ ПРО ЯДЕРНУ АВАРІЮ

КОНВЕНЦІЯ ПРО ДОПОМОГУ В РАЗІ ЯДЕРНОЇ АВАРІЇ АБО РАДІАЦІЙНОЇ СИТУАЦІЇ

ПУНКТ 2 ПОСТАНОВИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ВІД 02 ЖОВТНЯ 2003 Р. № 1570 «ПРО ВИЗНАЧЕННЯ КОМПЕТЕНТНИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ОРГАНІВ З ПИТАНЬ ВИКОНАННЯ МІЖНАРОДНИХ КОНВЕНЦІЙ У ГАЛУЗІ ВИКОРИСТАННЯ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГІЇ»

МІЖУРЯДОВІ ДВОСТОРОННІ ДОГОВОРИ

- цілодобове чергування та підтримку зв'язку відповідно до Регламенту взаємодії групи моніторингу ядерних установок служби аварійного реагування, зв'язку та інформатизації ВП «Аварійно-технічний центр» з Держатомрегулювання;
- підготовка інформаційних зведень про стан енергоблоків АЕС, повідомлень про порушення у роботі АЕС України, розміщення їх на вебсайті Держатомрегулювання та направлення щомісячних статистичних звітів до Кабінету Міністрів України;
- аналіз інформаційних повідомлень про інциденти, які сталися в інших країнах, в рамках міжнародної інформаційної системи IHEC-NEWS та системи з обміну інформацією про інциденти та аварійні ситуації USIE;
- обмін інформацією з МАГАТЕ та компетентними органами інших країн в рамках проведення протиаварійних навчань, тренувань та реальних подій;
- тестування зв'язку з компетентними органами та/або пунктами зв'язку інших країн в рамках міжурядових договорів про оперативне оповіщення про ядерні аварії, обмін інформацією та співробітництво в галузі ядерної безпеки і радіаційного захисту;
- участь України у 3-х міжнародних тренуваннях МАГАТЕ формату ConvEx-2a (12 травня 2020 р.), ConvEx-2b (24 – 26 березня 2020 р.) та ConvEx-2c (09 грудня 2020 р.) з частковою активізацією ІКЦ Держатомрегулювання та взаємодією з ДСНС та Українським гідрометеорологічним центром;
- участь персоналу Держатомрегулювання у 3-х протиаварійних міжнародних навчаннях без активізації ІКЦ формату ConvEx-1a (14 жовтня 2020 р.) та ConvEx-1b (10 березня 2020 р.) щодо тестування постійної доступності національних пунктів зв'язку та здатності національних компетентних органів оперативно реагувати на отримання оповіщення та перевірки прав доступу до веб-порталу USIE;
- участь у 10-й зустрічі представників компетентних органів в рамках Конвенції про оперативне оповіщення про ядерну аварію та Конвенції про допомогу в разі ядерної аварії або радіаційної аварійної ситуації, яка була проведена віртуально у період з 15 по 19 червня 2020 р. із представленням результатів оцінки радіаційних наслідків пожеж у зоні відчуження, які мали місце у квітні 2020 р.;
- участь у семінарі МАГАТЕ «Впровадження міжнародної інформаційної системи з радіаційного моніторингу IRMIS» (у веб-режимі) із презентацією на проханням МАГАТЕ теми «Вторинний підйом радіоактивного цезію-137 в приземному шарі атмосфери, як наслідок лісових пожеж у Зоні відчуження ЧАЕС». У семінарі також взяли участь експерти Центру прогнозування наслідків радіаційних аварій Українського гідрометеорологічного центру із презентацією «Система радіаційного моніторингу України та зв'язок з міжнародними інформаційними системами».

На сьогодні Український Гідрометцентр ДСНС забезпечує у повсякденному режимі передачу даних вимірювань потужності еквівалентної дози гамма-випромінювання з постів АСКРО АЕС, зони відчуження, з мережі радіометричних спостережень гідрометеорологічної служби до системи IRMIS ЦІАС МАГАТЕ та їх візуалізацію на веб-сторінці ЦІАС МАГАТЕ. Передача даних радіаційного моніторингу МАГАТЕ в режимі аварійної ситуації є обов'язком Держатомрегулювання.

Довідково: Міжнародна інформаційна система з радіаційного моніторингу IRMIS створена МАГАТЕ для підтримки реалізації Конвенції про раннє оповіщення про ядерну аварію, як механізм глобального обміну великими обсягами даних радіаційного контролю. IRMIS допомагає компетентним органам, міжнародним організаціям та ЦІАС МАГАТЕ обмінюватись інформацією під час ядерної або радіологічної аварійної ситуації та здійснювати аналіз даних радіаційного контролю для оцінки небезпеки, визначення захисних дій, інформування громадськості та підтримки прозорості обробки даних.

Персоналом ІКЦ забезпечено реагування на реальні події, які не мали безпосереднього впливу на стан безпеки ядерних установок та діяльності у сфері використання ядерної енергії, однак викликали підвищену увагу ЗМІ та стурбованість громадськості і потребували відповідного інформаційного супроводу, зокрема, щодо оперативної оцінки та інформування Кабінету Міністрів України, Національної комісії радіаційного захисту, зокрема у зв'язку із пожежами у природних екосистемах зони відчуження, що тривали у квітні – травні 2020 р. У взаємодії з ДНТЦ ЯРБ, Українським Гідрометцентром, Українським Гідрометеорологічним Інститутом, Центральною геофізичною обсерваторією, ВП АЕС «ДП НАЕК «Енергоатом», ДСП «Об'єднання Радон», ДСП ЧАЕС та ДСП «Екоцентр» персоналом ІКЦ здійснювався аналіз та прогноз розвитку ситуації оцінки потенційних радіаційних наслідків, з метою міжнародного інформаційного обміну та інформування суспільства і ЗМІ, через офіційний вебсайт Держатомрегулювання.

Аналіз даних вимірювань радіаційних характеристик свідчить про те, що подія, пов'язана з пожежами, не мала суттєвих радіологічних наслідків для населення та навколишнього середовища за межами зони відчуження і не супроводжувалась утворенням додаткових викидів радіоактивності у навколишнє середовище в ситуації існуючого опромінення внаслідок Чорнобильської аварії 1986 року. Разом з тим, пожежі у природних екосистемах на радіаційно забруднених територіях супроводжувались вторинним підйомом штучних радіонуклідів, що депоновані у рослинності та ґрунтах, і перенесенням їх (переважно ^{137}Cs) на значні відстані, про що повідомляли на своїх сайтах регулюючі органи європейських країн (зокрема, звіт IRSN Франції).

Інформування щодо радіаційних наслідків пожежі у природних екосистемах зони відчуження відмічено у повідомленні МАГАТЕ, стрічці WNN тощо:

https://www.iaea.org/newscenter/pressreleases/iaea-sees-no-radiation-related-risk-from-fires-in-chornobyl-exclusion-zone

https://world-nuclear-news.org/Articles/Chernobyl-forest-fires-pose-no-health-risk-says-IA

З урахуванням уроків реагування на ці події Держатомрегулювання ініційовано запровадження єдиного формату IRIX для міжнародного обміну інформацією та даними радіаційного моніторингу в режимі аварійного реагування на ядерні або радіологічні аварійні ситуації. Відповідні доповнення внесені до формату надання інформації ДСП «Екоцентр» ДАЗВ, а також відпрацьовано з ВП РАЕС резервні канали передачі даних у форматі IRIX до ЦІАС МАГАТЕ для режимів аварійних ситуацій.

У центральному офісі Держатомрегулювання (м. Київ, Арсенальна 9/11) встановлено власний радіаційно-інформаційний комплекс (інформаційне табло із блоком детектування гамма-випромінювання). Потужність амбієнтного еквівалента дози гамма-випромінювання (ПЕД) вимірюється у постійному режимі (24/7) із наступною обробкою, збереженням отриманих результатів на комп'ютері ІКЦ та можливістю їх графічного представлення.

Для забезпечення незалежного радіаційного контролю навколишнього середовища, впевненості у досягнутому рівні радіаційної безпеки, виконання законодавчо визначених функцій з інформування та оповіщення в рамках обов'язків компетентного органу та єдиного національного пункту зв'язку згідно з Конвенцією про оперативне оповіщення про ядерні аварії, Конвенцією про допомогу в разі ядерної аварії або радіаційної аварійної ситуації та Конвенцією про фізичний захист ядерного матеріалу та ядерних установок.

Візуалізація показників гамма-випромінювання у реальному часі сприятиме обізнаності відвідувачів Держатомрегулювання щодо способів оцінки радіаційного стану середовища життєдіяльності, відстеження діапазонів його природних коливань у конкретній точці спостережень, попередженню про зміни радіаційного стану звуковим сигналом тощо, що відповідно до статті 10 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» є правом громадян.

На виконання пріоритетних завдань та заходів Річної національної програми під егідою Комісії Україна – НАТО на 2020 рік, затвердженої Указом Президента України від 26 травня 2020 р. № 203/2020, Держатомрегулюванням у співпраці з іншими органами виконавчої влади здійснюється імплементація сучасних європейських підходів до реагування на ядерні та радіаційні аварійні ситуації, які базуються на механізмах раннього оповіщення, узгоджених критеріях і процедурах запровадження захисних заходів та оцінки транскордонного впливу HERCA-WENRA і потребують посилення механізмів міжвідомчої координації.

Держатомрегулюванням організовано збір та узагальнення у міжвідомчому форматі інформації в рамках тематичної сфери безпеки (TSA) МАГАТЕ No.4 (TSA4) «Радіаційний захист населення та навколишнього природного середовища», що є однією з тематичних сфер безпеки в межах Системи МАГАТЕ з управління інформацією з радіаційної безпеки (RASIMS) як основи для продовження роботи для створення в Україні єдиної державної автоматизованої системи радіаційного моніторингу шляхом інтеграції існуючих об'єктових і відомчих систем на основі сучасних інформаційних технологій.

МІЖНАРОДНІ ПРОЄКТИ

Benchmarking on Assessment of Radiological Consequences (BARCO) **–** порівняльний аналіз результатів прогнозування радіаційних наслідків, виконаних низкою програмних засобів, та оцінку підходів до використання існуючих програмних засобів та методичних підходів.

Координаційний дослідницький проєкт МАГАТЕ (IAEA Coordinated Research Project CRP J15002) **–** «Ефективне використання інструментів прогнозування доз у готовності та реагуванні на ядерні та радіологічні надзвичайні ситуації», в рамках якого розробляються рекомендації щодо сумісного використання систем підтримки прийняття рішень та мобільних лабораторій. Учасниками проєкту є Сполучені Штати Америки, Канада, Велика Британія, Австралія, Румунія, Ірландія, Фінляндія, Росія, Франція, Німеччина, Іспанія, Китай, Україна, В'єтнам, Пакистан, Бангладеш, Угорщина, Бразилія. Проєкт стартував у січні 2020 року та розрахований на три роки.

Проєкт ЄК INSC U3.01/18 (UK/TS/58) «Підтримка регулюючого органу України» – завдання H2 «Впровадження підходу HERCA-WENRA для вдосконалення міждержавної координації захисних дій під час ядерних аварій» шляхом:

– огляду поточного стану впровадження системи підтримки прийняття рішень JRODOS в ІКЦ Держатомрегулювання та виявлення існуючих прогалин в контексті збору та підготовки даних, необхідних для проведення моделювання та інтерпретації відповідних результатів;

– розробки вимог до повноти та формату вихідних даних, необхідних для проведення оцінки радіаційних наслідків за допомогою системи підтримки прийняття рішень JRODOS в ІКЦ Держатомрегулювання, удосконалення інформаційного обміну з іншими платформами або системами (ECURIE, USIE, IRMIS) з урахуванням європейського досвіду;

– порівняння результатів моделювання атмосферної дисперсії та прогнозування доз опромінення населення на базі декількох аварійних моделей за допомогою ланцюжку моделей локального переносу системи підтримки прийняття рішень JRODOS (RIMPUFF, DIPCOT та LASAT) та надання рекомендацій щодо їх застосування експертами ІКЦ Держатомрегулювання.

Відповідно до підходу HERCA-WENRA, діяльність з оцінки радіаційних наслідків різними країнами повинна бути гармонізована. Науково-технічну підтримку Держатомрегулюванню при виконані функцій аварійного реагування та оцінки відповідності заходів захисту існуючим радіаційним ризикам здійснює ДНТЦ ЯРБ.

РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ПОВОДЖЕННЯ З РАДІОАКТИВНИМИ ВІДХОДАМИ, ЗНЯТТЯ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТА ПЕРЕТВОРЕННЯ ОБ'ЄКТА «УКРИТТЯ» НА ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНУ СИСТЕМУ

ПЕРЕТВОРЕННЯ ОБ'ЄКТА «УКРИТТЯ» НА ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНУ СИСТЕМУ

Забезпечувалась оцінка безпеки та ліцензування в рамках завершення проєкту І-го пускового комплексу нового безпечного конфайнмента об'єкта «Укриття» (ПК-1 НБК).

Відповідно до умов ліцензії на експлуатацію об'єкта «Укриття» серії ЕО № 000033, виданої Держатомрегулюванням 30 грудня 2001 р., ДСП «Чорнобильська АЕС» (ДСП ЧАЕС) мало отримати окремий дозвіл на дослідно-промислову експлуатацію ПК-1 НБК.

За результатами розгляду заявних документів та проведеного інспекційного обстеження ДСП ЧАЕС 24 липня 2020 р. видано окремий дозвіл на дослідно-промислову експлуатацію ПК-1 НБК.

Запланований термін дослідно-промислової експлуатації – один рік.

Також упродовж 2020 року розглянуто та погоджено наступну документацію щодо ПК-1 НБК та об'єкта «Укриття»:

- «Аналіз герметичності основної захисної споруди НБК на відповідність вимогам проєктної документації. Пояснювальна записка»;
- документацію, що стосується сейсмостійкості системи основних кранів НБК (СОК НБК);
- технічне рішення «Про вибір варіанту реконструкції частин деаераторної етажерки та машзалу об'єкта «Укриття», що виступають за межі огороджувального контуру НБК»;
- сповіщення про зміни «Технологічного регламенту об'єкта «Укриття реактора блоку № 4 Чорнобильської АЕС» 1Р-ОУ;
- рішення про продовження терміну зберігання великогабаритних фрагментів конструкцій об'єкта «Укриття» на майданчику тимчасового складування технологічних матеріалів.

Метою дослідно-промислової експлуатації ПК-1 НБК є підтвердження того, що системи, конструкції і компоненти ПК-1 НБК та об'єкт в цілому функціонують у відповідності до проєкту, виявлені в ході дослідно-промислової експлуатації недоліки усунені, НБК приведений до стану готовності до безпечної експлуатації на всіх проєктних режимах.

За результатами розгляду звітів про стан безпеки об'єкта «Укриття» за 2019 рік та за І півріччя 2020 р., щоквартальних звітів про виконання особливих умов окремих дозволів у рамках ліцензії на експлуатацію об'єктацих звітів Держатомрегулювання запропоновано ДСП ЧАЕС провести більш детальний аналіз стану ядерної безпеки об'єкта «Укриття», у зв'язку із тенденцією поступового підвищення щільності потоку нейтронів у певних місцях скупчення паливомістких матеріалів.

У зв’язку із завершенням проєкту ПК-1 НБК та з метою вжиття заходів щодо подальшого перетворення об’єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему Держатомрегулювання направлено до ДСП ЧАЕС та ДАЗВ лист про необхідність реалізації другого пускового комплексу ПК-2 НБК «Інфраструктура для виконання демонтажу нестабільних конструкцій об’єкта «Укриття».

З метою встановлення систематизованої сукупності вимог та правил із забезпечення ядерної та радіаційної безпеки щодо НБК та об’єкта «Укриття», розпочато розробку нормативно-правового акту «Вимоги та правила із забезпечення безпеки під час експлуатації комплексу конфайнмента та об’єкта «Укриття».

У 2020 році затверджене технічне завдання на створення цього НПА та розроблено його першу редакцію.

ЗНЯТТЯ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ АЕС

У рамках завершення Грантової Угоди 002 між Держатомрегулюванням та Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР) (Чорнобильський Фонд «Укриття»: Ліцензійний Консультант) підготовлено та направлена до ЄБРР підсумкова інформація щодо цієї угоди. У травні 2020 року ЄБРР направив до Держатомрегулювання повідомлення щодо завершення дії та анулювання Грантової Угоди 002.

У червні – липні 2020 р., відповідно до умов Грантової Угоди 002, проведено фінансовий аудит діяльності Держатомрегулювання за 2019 рік, який направлено до ЄБРР.

У 2020 році завершилась діяльність Чорнобильського фонду «Укриття» (ЧФУ) в Україні, з коштів якого фінансувались роботи з реалізації проєктів міжнародного Плану здійснення заходів на об’єкті «Укриття» (ПЗУ), основним з яких був проєкт ПК-1 НБК. На виконання доручень Кабінету Міністрів України взято участь у засіданнях Асамблеї донорів ЧФУ, Спільного комітету «Україна – ЄБРР», пов’язаних із завершенням діяльності ЧФУ.

За результатами розгляду заяви ДСП ЧАЕС та враховуючи результати інспекційного обстеження, наказом Держатомрегулювання від 03 листопада 2020 року № 449, прийнято рішення про переоформлення ліцензії серії ЕО № 000040 на право провадження діяльності зі зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС.

Регулюючий супровід діяльності ДСП ЧАЕС з реалізації етапу зняття з експлуатації «остаточне закриття та консервація блоків №№ 1, та 3 Чорнобильської АЕС» (далі – ОЗіК), згідно з окремим дозволом серії ОД № 000040/8, виданим у рамках ліцензії серії ЕО № 000040 на зняття з експлуатації блоків №№ 1, 2, 3 ДСП ЧАЕС.

Погоджено:

- сповіщення ТО 21-19, ТО 22-19 та ТО 23-19 про внесення змін до Технологічних регламентів зняття з експлуатації 1, 2, 3 блоків Чорнобильської АЕС на етапі остаточного закриття та консервації;
- сповіщення про внесення змін до Класифікаторів систем та елементів, важливих для безпеки 1, ,2, 3 блоків Чорнобильської АЕС на етапі остаточного закриття та консервації;
- технічне рішення № 0500/14-05 ЦРБ «Про модернізацію системи підготовки вакууму для пробовідбірних ліній блоків № 1, 2, 3 Чорнобильської АЕС»;
- документ «Вакуумна випарна установка. Технічна специфікація».

Під час зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та реалізації етапу ОЗіК здійснюється діяльність по поводженню з радіоактивними відходами (РАВ), які були утворені під час експлуатації Чорнобильської АЕС та утворюються в ході зняття з експлуатації та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему.

У ході реалізації етапу ОЗіК на ДСП ЧАЕС виконуються демонтажні роботи, в результаті яких утворюються радіоактивно забруднені матеріали та обладнання, які після дезактивації у подальшому можуть бути звільнені від регулюючого контролю.

У рамках проведення дослідно-промислової *експлуатації установки зі звільнення радіоактивних матеріалів від регулюючого контролю* Держатомрегулюванням із залученням експертів Рискаудит і ДНТЦ ЯРБ у рамках міжнародного проєкту INSC UK/TS/56 розглянуто та погоджено:

- «Програму дослідно-промислової експлуатації установки для звільнення радіоактивних матеріалів від регулюючого контролю»;
- рішення «Про застосування нуклідного вектору на етапі дослідно-промислової експлуатації установки для звільнення від регулюючого контролю»;
- «Порядок підготовки радіоактивних матеріалів до звільнення від регулюючого контролю» та Стандарт підприємства «Порядок звільнення радіоактивного металу від регулюючого контролю».

Заходи щодо *поводження з РАВ та створення інфраструктури для поводження з РАВ* - розглянуто та погоджено:

- «Звіт з аналізу безпеки тимчасового сховища твердих високоактивних відходів»;
- «Регламент роботи тимчасового сховища твердих високоактивних відходів (ТСТВАВ)»;
- «Критерії приймання радіоактивних відходів для зберігання у тимчасове сховище твердих високоактивних відходів Чорнобильської АЕС (ТСТВАВ)»;
- «Технологічний регламент експлуатації Установки з вилучення твердих радіоактивних відходів та Заводу з переробки твердих радіоактивних відходів»;
- «Критерії приймання радіоактивних відходів для переробки на заводі з переробки твердих радіоактивних відходів (ЗПТРВ)».
- «Програму управління старінням промислового комплексу по поводженню з твердими радіоактивними відходами» (ПКПТРВ);
- технічне рішення «Про використання кубового залишку ДСП ЧАЕС в технологічному процесі кондиціювання РАВ на ЗПТРВ».
- технічне рішення «Про організацію ділянки тимчасового (буферного) зберігання упаковок РАВ ЗПРРВ, в прим. 12/1 будівлі 12 (ССТ) проммайданчика Чорнобильської АЕС»;
- сповіщення про внесення змін до «Технічної специфікації на упаковку радіоактивних відходів заводу з переробки рідких радіоактивних відходів ДСП ЧАЕС (200-літрова бочка). Редакція 2»;
- сповіщення про внесення змін до регламенту радіаційного контролю під час експлуатації заводу з переробки рідких радіоактивних відходів (ЗПРРВ).

За результатами розгляду повернуто на доопрацювання інші стандарти підприємства (методики), які розробляються ДСП ЧАЕС в рамках введення в експлуатацію заводу з переробки твердих РАВ.

ПЛАНУВАННЯ ЗНЯТТЯ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ ДІЮЧИХ АЕС УКРАЇНИ ТА СХОВИЩ ВІДПРАЦЬОВАНОГО ЯДЕРНОГО ПАЛИВА

Погоджено запит Інституту ядерних досліджень НАН України щодо перенесення терміну перегляду «Програми зняття з експлуатації дослідницького реактора ВВР-М» до кінця 2021 року.

Протягом 2020 року здійснювалася розробка нормативно-правого акту «Загальні положення безпеки зняття з експлуатації ядерних установок», який було затверджено наказом Держатомрегулювання від 28 жовтня 2020 р. № 440 та зареєстровано Міністерством юстиції України 30 грудня 2020 р. за № 1311/35594.

У серпні 2020 р. розглянуто та погоджено наданий Міністерством енергетики України проєкт Закону України про внесення змін до ст. 14 закону України «Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки», що стосуються зняття з експлуатації діючих ядерних установок.

ПРОЄКТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВО ТА ЕКСПЛУАТАЦІЯ ОБ'ЄКТІВ, ПРИЗНАЧЕНИХ ДЛЯ ПОВОДЖЕННЯ З РАВ, У ЗОНІ ВІДЧУЖЕННЯ

СПЕЦІАЛЬНО ОБЛАДНАНЕ ПРИПОВЕРХНЕВЕ СХОВИЩЕ ДЛЯ ЗАХОРОНЕННЯ РАВ (СОПСТРВ)

Експлуатація СОПСТРВ здійснюється ДСП «ЦППРВ» в рамках ліцензії № ЕО 000968 на право провадження діяльності з експлуатації сховищ для захоронення РАВ, якою дозволено здійснювати заповнення двох симетричних модулів СОПСТРВ (А1 та Д1).

Розглянуто ряд технічних рішень та документів з обґрунтування безпеки експлуатації СОПСТРВ:

- *Стосовно порядку заповнення модулів А1 та Д1 СОПСТРВ залежно від типів упаковок РАВ, які надходять на захоронення.*

Погоджено:

- «Технічне рішення про порядок подальшого завантаження радіоактивними відходами відсіків Д-1 та А-1 СОПСТРВ КВ «Вектор»;
- «Технічне рішення про порядок подальшого завантаження радіоактивними відходами відсіків Д-1 та А-1 спеціально обладнаного приповерхневого сховища твердих радіоактивних відходів (СОПСТРВ) комплексу виробництв «Вектор»).

- *Щодо обґрунтування можливості приймання на захоронення РАВ від інших, крім Чорнобильська АЕС, постачальників РАВ, зокрема радіоактивних відходів у вигляді солебітумного компаунду від ВП «Рівненська АЕС».*

Розглянуто та, за результатами проведеної державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки Держатомрегулюванням, встановлено необхідність доопрацювання ряду документів:

- «Технічне рішення щодо обґрунтування використання будівлі підготовки контейнерів до захоронення (будівля № 20) для тимчасового зберігання СБК ВП «РАЕС»;
- «Звіт з аналізу безпеки на експлуатацію майданчика для проміжного зберігання розташованого в будівлі підготовки контейнерів (будівля № 20) КВ «Вектор» для приймання упаковок РАВ з солебітумним компаундом ВП «Рівненська АЕС»;
- «Технологічний регламент на виконання робіт з експлуатації тимчасового майданчика (будівлі підготовки контейнерів до захоронення № 20 КВ «Вектор») для проміжного зберігання упаковок РАВ з СБК ВП «РАЕС» до їх захоронення»;
- «Критерії приймання упаковок РАВ з солебітумним компаундом на майданчик проміжного зберігання в будівлю № 20 КВ «Вектор».

➢ *Документи ДСП «ЦППРВ» в рамках отримання окремого дозволу на експлуатацію сховища для проміжного зберігання упаковок РАВ з СБК, облаштованого в будівлі для підготовки контейнерів до захоронення № 20 КВ «Вектор»*

За результатами розгляду документів відмовлено у видачі окремого дозволу, оскільки рішення про видачу, може бути прийнято у разі успішного проведення випробувань систем та обладнання важливих для безпеки цього сховища.

Внесено зміни до ліцензій ДСП «ЦППРВ» № ЕО 000953 на право провадження діяльності з експлуатації сховищ для захоронення радіоактивних відходів (ПЗРВ «Буряківка», ПЗРВ «Підлісний» та ПЗРВ «ІІІ черга ЧАЕС» та ПТЛРВ) та № ЕО 000968 на провадження діяльності з експлуатації сховища для захоронення радіоактивних відходів (СОПСТРВ) у зв'язку зі зміною Переліку посад, до службових обов'язків яких належить здійснення організаційно-розпорядчих функцій, пов'язаних із забезпеченням ядерної та радіаційної безпеки, фізичного захисту радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання.

ПРИПОВЕРХНЕВІ СХОВИЩА ДЛЯ ЗАХОРОНЕННЯ ТВЕРДИХ РАДІОАКТИВНИХ ВІДХОДІВ ТРВ-1 ТА ТРВ-2

У зв'язку з припиненням діяльності державного спеціалізованого підприємства з управління капітальним будівництвом зони відчуження (ДСП «УКБЗВ»), у результаті реорганізації цього підприємства шляхом приєднання його до ДСП «ЦППРВ», згідно з наказом ДАЗВ від 29 березня 2019 р. № 65-19, Держатомрегулюванням переоформлено ліцензію № ЕО 000974 на право провадження діяльності з будівництва сховищ для захоронення радіоактивних відходів: ТРВ-1 і ТРВ-2 на комплексі «Вектор», шляхом видачі нової ліцензії № ЕО 001089 від 17 грудня 2020 р.

Ліцензією дозволяється ДСП «ЦППРВ» проводити роботи з обстеження поточного стану будов і устаткування, технічне обслуговування та проведення приймальних випробувань систем і обладнання, важливих для безпеки сховищ для захоронення радіоактивних відходів ТРВ-1 і ТРВ-2 та об'єктів інфраструктури.

У 2020 році Держатомрегулюванням із залученням ДНТЦ ЯРБ і Рискаудит розглянуто «Звіт з аналізу безпеки. Сховище ТРВ-1. Редакція 3», «Критерії приймання радіоактивних відходів на захоронення у приповерхневе сховище ТРВ-1 Комплексу виробництв «Вектор». Редакція 1», «Звіт з аналізу безпеки. Сховище ТРВ-2. Редакція 3» та «Критерії приймання радіоактивних відходів на захоронення у приповерхневе сховище ТРВ-2 Комплексу виробництв «Вектор». Редакція 1». За результатами проведеної державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки Держатомрегулюванням встановлено необхідність доопрацювання ДСП «ЦППРВ» зазначених документів, наведених у Спільному звіті Рискаудит/ДНТЦ ЯРБ №2504.

ПЗРВ «ПІДЛІСНИЙ»

ЦЕНТРАЛІЗОВАНЕ СХОВИЩЕ ДЛЯ ДОВГОСТРОКОВОГО ЗБЕРІГАННЯ ВІДПРАЦЬОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ІОНІЗУЮЧОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ (ЦСВДІВ)

Крім того, погоджено «Програму управління старінням систем, конструкцій і елементів сховища для захоронення радіоактивних відходів ТРВ-1 КВ «Вектор», підготовлену ДСП «ЦППРВ».

Експлуатація ЦСВДІВ, в частині проведення комплексних («гарячих») випробувань об'єкта із застосуванням відпрацьованих ДІВ, здійснюється в рамках ліцензії № ОВ 001050 на право провадження робіт з переробки і зберігання РАВ. Метою гарячих випробувань є перевірка можливостей приймання, ідентифікації, сортування, обробки, паспортизації, кондиціювання, контролю і обліку та розміщення на довгострокове зберігання ВДІВ на ЦСВДІВ.

У вересні 2020 р. прийнято рішення щодо внесення змін до ліцензії № ОВ 001050 на право провадження діяльності з переробки та зберігання РАВ в частині продовження терміну цієї ліцензії.

Протягом 2020 року розглянуто ряд технічних рішень та документів з обґрунтувань безпеки безпечного виконання робіт на ЦСВДІВ.

Також розглянуто та погоджено План перевезення РАВ у формі відпрацьованих ДІВ на 2020 рік, та партії про приймання РАВ у формі відпрацьованих ДІВ у біозахисті від ДСП «Об'єднання «Радон» на зберігання до ЦСВДІВ (всього 100 ВДІВ).

ПЗРВ «БУРЯКІВКА»

У 2020 році в рамках ліцензії № ЕО 000953 на право провадження діяльності з експлуатації сховищ для захоронення РАВ ДСП «ЦППРВ» продовжувало експлуатацію сховища для захоронення РАВ – 21А ПЗРВ «Буряківка», а також обслуговування та підтримку у безпечному стані законсервованих 30 сховищ для захоронення РАВ цього об'єкта.

У 2020 році, за результати проведеної державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки, погоджено «Технічне рішення щодо приймання на тимчасове зберігання «історичних» РАВ на майданчик № 100-1 ПЗРВ «Буряківка», згідно з яким на майданчик № 100-1 ПЗРВ «Буряківка» дозволено приймання контейнерів «історичних» РАВ з військового об'єкта «Цибулеве», роботи з вилучення яких проводились ТОВ «НТ-Інжиніринг» в рамках проєкту міжнародної технічної допомоги НАТО.

У 2020 році також проводився розгляд заяви та комплекту документів ДСП «ЦППРВ» на видачу окремого дозволу на виконання робіт з експериментальної дезактивації радіоактивних відходів у вигляді насосно-компресорних труб (НКТ) на експериментальній установці «ДУГА» на ПЗРВ «Буряківка», в рамках ліцензії № ЕО 000953 на право провадження діяльності з експлуатації сховищ для захоронення РАВ. За результатами розгляду документів, відмовлено у видачі окремого дозволу, у зв'язку з необхідністю доопрацювання заявленої документації, розробки і погодження з Держатомрегулюванням програми комплексних «гарячих» випробувань експериментальної установки «ДУГА» із застосуванням РАВ у вигляді НКТ.

У рамках ліцензії № ЕО 000953 на право провадження діяльності з експлуатації сховищ для захоронення РАВ ДСП «ЦППРВ» продовжувало обслуговування та підтримку у безпечному стані законсервованих модулів А-1 і Б-1 ПЗРВ «Підлісний».

У 2020 році погоджено Технічне рішення щодо виконання тампонажу свердловин в східній стіні модуля А-1 ПЗРВ «Підлісний» та Програму старіння елементів і конструкцій пункту захоронення радіоактивних відходів (ПЗРВ) «Підлісний», підготовлені ДСП «ЦППРВ».

СХОВИЩЕ ДЛЯ ЗБЕРІГАННЯ ВИСОКОАКТИВНИХ ВІДХОДІВ (ВАВ), ЯКІ ПОВЕРТАЮТЬСЯ З РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ (РФ) ПІСЛЯ ПЕРЕРОБКИ ВІДПРАЦЬОВАНОГО ЯДЕРНОГО ПАЛИВА УКРАЇНСЬКИХ АЕС

ДСП «ЦППРВ» звернулось до Держатомрегулювання із заявою на отримання ліцензії на право провадження діяльності з переробки і зберігання радіоактивних відходів, у зв'язку з наміром виконувати роботи з будівництва сховища для зберігання високоактивних відходів (ВАВ), які повертаються з Російської Федерації, після переробки відпрацьованого ядерного палива українських АЕС.

За результатами розгляду поданих документів та проведеної інспекційної перевірки ДСП «ЦППРВ», Держатомрегулюванням видано ліцензію № ОВ 001087 від 18 листопада 2020 р. на право провадження діяльності з переробки і зберігання радіоактивних відходів, згідно з якою підприємству дозволено виконувати роботи з будівництва сховища для довгострокового зберігання високоактивних відходів, які повертаються з Російської Федерації після переробки відпрацьованого ядерного палива українських АЕС з реакторами ВВЕР - 440, та об'єктів інфраструктури, що будуть розташовані на майданчику сховища і технологічно з ним пов'язані.

МІЖРЕГІОНАЛЬНІ СПЕЦІАЛІЗОВАНИІ ПІДПРИЄМСТВА З ПОВОДЖЕННЯ З РАВ ДСП «ОБ'ЄДНАННЯ «РАДОН»

За результатами інспекційних обстежень (проведених із залученням Західної, Південної, Східної і Центральної інспекцій з ЯРБ) та експертних висновків стосовно розгляду заяви та ліцензійних документів переоформлено ліцензії ДСП «Об'єднання «Радон» на право провадження діяльності з переробки та зберігання радіоактивних відходів, а саме:

- ДСП «Об'єднання «Радон» (Центральний виробничий майданчик) ліцензію № ОВ 001082;
- Дніпровська міжобласна філія ДСП «Об'єднання «Радон» ліцензію № ОВ 001086;
- Львівська міжобласна філія ДСП «Об'єднання «Радон» ліцензію № ОВ 001083;
- Одеська міжобласна філія ДСП «Об'єднання «Радон» ліцензію № ОВ 001084;
- Харківська міжобласна філія ДСП «Об'єднання «Радон» ліцензію № ОВ 001085.

Також в рамках проєкту INSC UK/TS/56 «Підтримка регуляторної діяльності з впровадження сучасних технологій безпеки поводження з РАВ та відновлення територій» Держатомрегулювання із залученням експертів Рискаудит і ДНТЦ ЯРБ провело експертний розгляд та оцінку звітів:

- «Оцінка безпеки сховища ТРВ № 5 Київської філії ДСП «Об'єднання Радон» (демонстраційна оцінка безпеки)»;

- «Стандартне рішення для вилучення РАВ та ремедіації майданчиків сховищ № 5, 6, 7 Київської філії ДСП «Об'єднання Радон», які були розроблені ДСП «Об'єднання Радон» в рамках індустріального проєкту ІСЯБ: U4.01/14C.

За результатами розгляду було надано ДСП «Об'єднання Радон» спільний звіт Рискаудит і ДНТЦ ЯРБ щодо необхідності доопрацювання зазначених документів.

Відповідно до умов ліцензій ДСП «Об'єднання Радон» на право провадження діяльності з переробки і зберігання РАВ (на період доопрацювання технічних документів ДСП «Об'єднання Радон») Держатомрегулюванням здійснено розгляд технічних рішень щодо приймання РАВ на зберігання до сховищ на ПЗРВ міжобласних філій ДСП «Об'єднання «Радон».

РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «НТ-ІНЖИНІРИНГ» З ПОВОДЖЕННЯ З РАВ

З метою проведення робіт з переробки РАВ на майданчику сховища «історичних» РАВ військового походження на об'єкті «Цибулеве» Кіровоградської області ТОВ «НТ-Інжиніринг» звернулось до Держатомрегулювання із заявою на видачу ліцензії на право провадження діяльності з переробки РАВ.

Держатомрегулюванням в рамках розгляду ліцензійних документів ТОВ «НТ - Інжиніринг» проведено державну експертизу ЯРБ документів з обґрунтування безпеки провадження заявленої діяльності:

- Технічного рішення «Реабілітація майданчика сховища РАВ в Україні. Поводження з РАВ на майданчику «Цибулеве»;
- Звіту з аналізу безпеки провадження діяльності з переробки РАВ;
- Технологічного регламенту експлуатації установки з переробки РАВ на майданчику «Цибулеве»;
- Програми радіаційно-дозиметричного контролю при провадженні діяльності на майданчику «Цибулеве» і надано висновок щодо відповідності цих документів нормам і правилам ЯРБ.

За результатами розгляду та проведеної експертизи заявлених документів, а також інспекційного обстеження, прийнято рішення про видачу ТОВ «НТ-Інжиніринг» ліцензії № ОВ 001079 на право провадження діяльності з переробки РАВ.

По завершенню вищенаведених робіт Держатомрегулюванням, розглянуто «Звіт про результати виконаних робіт згідно технічного рішення «Реабілітація майданчика сховища РАВ в Україні. Поводження з РАВ на майданчику «Цибулеве». За результатами експертної оцінки цього Звіту було встановлено, що роботи з вилучення РАВ з «історичного» сховища військового походження на об'єкті «Цибулеве» та реабілітації майданчика навколо цього об'єкта загалом виконані відповідно до узгодженої Держатомрегулюванням технічної документації ТОВ «НТ-Інжиніринг» з обґрунтування безпеки. Кінцевий стан майданчика об'єкта «Цибулеве» відповідає встановленим радіаційним критеріям.

ЗВІЛЬНЕННЯ РАДІОАКТИВНИХ МАТЕРІАЛІВ ВІД РЕГУЛЮЮЧОГО КОНТРОЛЮ

У 2020 році від заявників не надходили документи щодо звільнення радіоактивних матеріалів від регулюючого контролю.

Разом з тим, Держатомрегулюванням здійснювався розгляд та оцінка документів, розроблених ліцензіатами з метою удосконалення процедур звільнення від регулюючого контролю, зокрема:

- документації ДСП ЧАЕС стосовно установки звільнення матеріалів від регулюючого контролю на майданчику ЧАЕС (в рамках міжнародного проєкту INSC UK/TS/56 із залученням експертів Рискаудит і ДНТЦ ЯРБ розглянуто та погоджено ряд документів) (детальніше в п. 9.2.1);
- документації ДСП «Об'єднання «Радон» щодо порядку звільнення радіоактивних матеріалів від регулюючого контролю у рамках практичної діяльності (надано зауваження до «Інструкції щодо порядку звільнення радіоактивних матеріалів від регулюючого контролю у рамках практичної діяльності Харківської міжобласної філії ДСП «Об'єднання «Радон»).

ПОКАЗНИКИ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ПОВОДЖЕННЯ З РАВ, ЗНЯТТЯ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТА ПЕРЕТВОРЕННЯ ОБ'ЄКТА «УКРИТТЯ»

У 2020 році у сфері поводження з РАВ, зняття з експлуатації та перетворення об'єкта «Укриття» продовжено термін дії та внесено зміни до 7 ліцензій, залишено без розгляду 4 заяви на видачу ліцензій, зупинено дію 1 ліцензії, поновлено дію 1 ліцензії, переоформлена ліцензія на зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС; видано окремий дозвіл на дослідно промислову експлуатацію першого пускового комплексу нового безпечного конфайнмента (ПК-1 НБК); відмовлено у видачі 2 окремих дозволів (щодо експлуатації будівлі № 20; щодо експлуатації установки «ДУГА»).

Проведено 1 планову інспекційну перевірку та 4 інспекційних передліцензійних обстеження.
Здійснено аналіз 38 періодичних звітів (річних і щоквартальних звітів експлуатуючої організації та ліцензіатів).

Розглянуто 7 ліцензійних справ з виробництва ДІВ та підготовлено відповідні рішення.

Проведено аналіз 16 щорічних звітів ліцензіатів «Про аналіз радіаційної безпеки при виробництві ДІВ». За результатами розглядів звітів було надано 10 ліцензіатам зауваження щодо повноти інформації з відповідним отриманням доопрацьованих документів.

У рамках виконання Україною зобов'язань за **Об'єднаною конвенцією про безпеку поводження з відпрацьованим паливом та про безпеку поводження з радіоактивними відходами** впродовж 2020 року було виконано наступні заходи:

- схвалено Національну доповідь України;
- взято участь в організаційному засіданні Сьомої наради сторін Об'єднаної конвенції у віртуальному форматі;
- розміщено Національну доповідь України на закритому веб-сайті Об'єднаної конвенції (МАГАТЕ);
- визначено сторони Об'єднаної конвенції, національні доповіді яких підлягають поглибленому вивченню Україною.

Здійснюється регулюючий супровід «Державної цільової екологічної програми першочергових заходів приведення у безпечний стан об'єктів і майданчика колишнього уранового виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод» на 2019 – 2023 роки», затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 756.

Проводилось виконання самооцінки вимог нормативно-правових актів України на відповідність референтним рівням безпеки **WENRA** з питань захоронення РАВ.

Взято участь у 44-му засіданні робочої групи WENRA з питань поводження з РАВ та зняття з експлуатації (WGWD), яке відбулось у 21 – 25 вересня 2020 р. у режимі відеоконференції.

Організовано проведення експертних розглядів, оцінок документів та технічних нарад за проєктами в рамках Інструменту співробітництва Європейської Комісії в сфері ядерної безпеки (INSC) UK/TS/56 та UK/TS/58.

РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ПОВОДЖЕННЯ З ДЖЕРЕЛАМИ ІОНІЗУЮЧОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ З ПЕРЕРОБКИ УРАНОВИХ РУД ТА ЇЇ ПРИПИНЕННЯ

Протягом 2020 року, у рамках ліцензування діяльності суб'єктів з виробництва ДІВ, розглянуто 7 ліцензійних справ з виробництва ДІВ та підготовлено відповідні рішення. 2 інспекційних передліцензійних обстеження виробників ДІВ.

Проведено аналіз 16 щорічних звітів ліцензіатів «Про аналіз радіаційної безпеки при виробництві ДІВ». За результатами розглядів звітів було надано 10 ліцензіатам зауваження щодо повноти інформації з відповідним отриманням доопрацьованих документів.

Здійснюється регулюючий супровід «Державної цільової екологічної програми першочергових заходів приведення у безпечний стан об'єктів і майданчика колишнього уранового виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод» на 2019 – 2023 роки», затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 756.

Забезпечено проведення державних експертиз з ядерної та радіаційної безпеки проєктної документації, а саме: оцінку та надані пропозиції щодо погодження 92 Висновків державної експертизи з радіаційної безпеки проєктів приміщень для провадження діяльності з використання джерел іонізуючого випромінювання та 7 висновків експертиз проєктів виконання робіт на майданчику колишнього ВО «Придніпровський хімічний завод».

ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ ДІВ

Під постійним контролем Держатомрегулювання знаходиться питання ефективної діяльності Державного регістру джерел іонізуючого випромінювання.

Протягом 2020 року забезпечувалась державна реєстрація ДІВ та методична підтримка Державного регістру з цих питань; підготовлено два піврічні звіти для Кабінету Міністрів України з питань роботи Державного регістру.

Станом на 31 грудня 2020 р. у Державному регістрі зареєстровано 25248 од. ДІВ, з них радіонуклідних - 8728 од; нерадіонуклідних - 16520 од.

До бази даних Державного регістру внесена наступна інформація:

1. Зареєстровано у 2020 році в Державному регістрі ДІВ 1388 ДІВ, з них – 450 радіонуклідних та 938 генеруючих пристроїв.

2. Внесена інформація до автоматизованої системи «Регістр» про:

ввезення на територію України 117 радіонуклідних ДІВ, 485 генеруючих пристроїв медичного призначення;

вивезення (експорт) 24 радіонуклідних ДІВ;

виготовлено в Україні 63 рентгенівські установки медичного призначення, 5 радіонуклідних джерел та 143 спектрометри:

виведено з експлуатації та знято з обліку 346 генеруючих пристроїв, 554 відпрацьованих радіонуклідних ДІВ, як таких, що передані до спеціалізованих підприємств по поводженню з РАВ;

подовжено термін експлуатації 1610 радіонуклідних джерел у встановленому законодавством порядку.

3. Підготовлено Державним регістром 941 довідку про ДІВ на запити територіальних підрозділів Національної поліції України, Служби безпеки України, Державної фіскальної служби та інших центральних та місцевих органів виконавчої влади.

4. Надана консультаційна допомога більше 1390 підприємствам, установам та організаціям з питань проведення державної реєстрації ДІВ та заповнення форм реєстраційних карток.

За інформацією Державної казначейської служби України до загального фонду Державного бюджету України надійшло 266 357, 59 грн. за кодом 22012300 «Плата за державну реєстрацію джерел іонізуючого випромінювання (реєстраційний збір)».

ПРОВАДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ З ПЕРЕРОБКИ УРАНОВИХ РУД ДП «СХІДГЗК»

У рамках ліцензування діяльності з переробки уранових руд, у 2020 році внесено зміни до ліцензії на провадження діяльності з переробки уранових руд ДП «СхідГЗК».

Проведено аналіз 2-х періодичних звітів про радіаційну безпеку провадження діяльності з переробки уранових руд;

Проведено аналіз 4-х квартальних звітів про накопичені відходи переробки уранових руд на ДП «СхідГЗК».

Взято участь у Панельному вебзасіданні за участю МАГАТЕ з питань встановлення діагностичних референтних рівнів для рентгенографічних діагностичних досліджень.

Взято участь у анкетуванні МАГАТЕ щодо вивчення впливу кризових обмежень, викликаних пандемією COVID-19, на регуляторну діяльність щодо безпеки джерел іонізуючого випромінювання та аналіз реагування регулюючих органів та 25 серпня 2020 р. взято участь у відеоконференції (вебінарі) в рамках співробітництва з МАГАТЕ на тему «Вплив пандемії COVID-19 на регуляторні заходи з безпеки ДІВ».

З жовтня по грудень 2020 р. взято участь у серії інтерактивних вебінарів в рамках співробітництва з МАГАТЕ

Відповідно до повідомлення МАГАТЕ, в рамках реалізації Програми професійного радіаційного захисту МАГАТЕ, проведено опитування з метою посилення безпеки працівників у галузі промислової рентгенографії та визначення найкращого курсу дій щодо вдосконалення системи радіаційного захисту постачальників послуг з неруйнівного контролю. Анкети надіслано до МАГАТЕ 22 грудня 2020 р.

РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ПЕРЕВЕЗЕНЬ РАДІОАКТИВНИХ МАТЕРІАЛІВ

Видано (внесено зміни, переоформлено) 14 ліцензій на право провадження діяльності з перевезення радіоактивних матеріалів.

Відмовлено у видачі 2 ліцензій. Діючих ліцензій на кінець 2020 року – 36.

Видано 12 сертифікатів про затвердження конструкцій пакувальних комплектів та спеціальних умов перевезення. Діючих сертифікатів – 55.

Видано дозволів на перевезення радіоактивних матеріалів та внесено до них зміни – 82.

Проведено інспекційні обстеження Головного центру підготовки особового складу Державної прикордонної служби України імені генерал-майора Ігоря Момота та ТОВ «УЦРБ».

РЕГУЛЮВАННЯ ЯДЕРНОЇ ЗАХИЩЕНОСТІ

Забезпечено виконання пріоритету діяльності у 2020 році щодо ефективного функціонування державної системи фізичного захисту (у межах компетенції Держатомрегулювання) в умовах режиму підвищеної готовності (в частині досягнення основних цілей фізичного захисту), оскільки створювались та підтримувались умови для мінімізації можливості здійснення диверсії щодо ядерних установок та радіоактивних матеріалів, крадіжки чи іншого несанкціонованого вилучення радіоактивних матеріалів, а також зміцнення режиму нерозповсюдження ядерної зброї.

З метою запобігання загрозі вчинення диверсій, крадіжок, інших незаконних дій з боку внутрішніх правопорушників, розглянуто 31 План взаємодії у разі вчинення диверсії, Плани забезпечення фізичного захисту, 185 Переліків посад працівників, робота на яких потребує оформлення допуску до виконання особливих робіт, розглядались та погоджувались об’єктові проєктні загрози. Надано допуск до виконання особливих робіт 11 інспекторам Держатомрегулювання та 17 керівникам підприємств приватної форми власності, які використовують джерела іонізуючого випромінювання.

Протягом 2020 року здійснено 6 інспекційних перевірок.

Визначення та підтримка, відповідного до вимог законодавства, рівня фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання, в тому числі при їх перевезенні: розглянуто 54 Акти визначення рівня фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання, з яких 13 повернуто на доопрацювання.

Стаття 45 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку»

Видано 5 дозволів на використання земель і водойм, розташованих в санітарно – захисній зоні ядерної установки, об’єкта призначеного для поводження з радіоактивними відходами, уранового об’єкта.

У контексті обміну інформацією з базою даних МАГАТЕ щодо інцидентів та незаконного обігу ядерних та інших радіоактивних матеріалів, за звітний період до бази даних щодо інцидентів та незаконного обігу радіоактивних матеріалів направлено

- 8 інформаційних повідомлень.

Проведено заключний третій етап «Програми з пошуку та убезпечення втрачених ДІВ», а саме, проведено фізичне обстеження наступних радіаційно небезпечних об’єктів з пошуку, виявлення та повернення під регулюючий контроль втрачених ДІВ: ПАТ «СУМИХІМПРОМ», деякі території у м. Рубіжне, Луганська обл., деякі місця на території колишнього ПХЗ, м. Кам’янське Дніпропетровської обл.

03 листопада 2020 р. в м. Київ на базі Інституту ядерних досліджень НАН України взято участь у навчаннях з відпрацювання процедур взаємодії органів виконавчої влади та юридичних осіб у разі виявлення радіоактивних матеріалів у незаконному обігу.

Відвідано наступні об’єкти: ПЗРВ Харківської міжобласної філії ДСП «Об’єднання «Радон», Харківський обласний онкологічний центр, ЦСВДІВ КВ «Вектор» ДСП «ЦППРВ», Київський міський клінічний онкологічний центр, Київський центр трансплантації кісткового мозку та транспортно-складські приміщення УДВП «Ізотоп»

03 – 04 грудня 2020 р. взято участь у Технічній нараді по Конвенції про фізичний захист ядерного матеріалу та ядерних установок та Поправки до неї.

У рамках проєкту «Покращення збереженості джерел іонізуючого випромінювання»

- здійснювалась модернізація інженерно-технічних засобів систем фізичного захисту онкологічних диспансерів, об’єктів з використанням високоактивних ДІВ, пунктів збереження РАВ в Україні;
- проводилась робота з усунення недоліків функціонування комунікаційних систем (ліній передачі даних) та здійснювалась їх експлуатація в тестовому режимі; проводилось первинне інспекційне обстеження систем фізичного захисту об’єктів для прийняття рішень про модернізацію.

Забезпечено безперервну роботу Центральної станції моніторингу, до якої підключено 32 об’єкти, а до станції моніторингу КВ «Вектор» ДСП «ЦППРВ» підключено 5 об’єктів.

ГАРАНТІЇ НЕРОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЯДЕРНОЇ ЗБРОЇ

ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ВИМОГ УГОДИ ПРО ГАРАНТІЇ ТА ДОДАТКОВОГО ПРОТОКОЛУ ДО ЦІЄЇ УГОДИ

Отримано, оброблено 208 та надіслано до МАГАТЕ 178 звіти від суб'єктів Державної системи обліку та контролю ядерних матеріалів (ДСОК) та 11 попередніх повідомлень про міжнародні передачі ядерних матеріалів, регулярно надавалась інформація для планування інспекцій МАГАТЕ, направлено 16 оновлених Інформацій про конструкцію, організовано 32 інспекції МАГАТЕ на ядерних установках України (включаючи 6 неоголошені інспекції) та 4 додаткових доступи. Організовано 10 інспекції та 4 додаткових доступа МАГАТЕ на інші підприємства суб'єктів ДСОК.

Для планування інспекцій МАГАТЕ направлено до Агентства

– графіки отримання та відправлення ядерних матеріалів;
– графіки проведення ремонтів основного обладнання при відкритті активної зони;
– графіки проведення фізичної інвентаризації у кожній зоні балансу ЯМ;
– план гарячих випробувань та графік гарячих випробувань на СВЯП-2;
– графіки випробувань обладнання HOLTEC на АЕС.

Додатковий протокол до Угоди про гарантії

- надіслано 32 декларації

Проводилась робота із збору інформації, необхідної для надання відповідей на запити МАГАТЕ відповідно до вимог статті 2 а.і) Додаткового протоколу щодо проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, що стосуються ядерного паливного циклу, і не пов'язаних із ядерним матеріалом.

У 2020 році ведено в дію Інструкцію про взаємодію державних інспекторів ядерної та радіаційної безпеки Держатомрегулювання з інспекторами МАГАТЕ.

ЗВІТНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПІДСУМКИ РОБОТИ ДЕРЖАВНИХ ІНСПЕКЦІЙ З ЯДЕРНОЇ ТА РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

ЗАХІДНА ІНСПЕКЦІЯ З ЯДЕРНОЇ ТА РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Чернівецька області

Наглядова діяльність

Проведено 30 інспекцій, у тому числі 10 планових перевірок та 20 інспекційних обстежень у зв'язку із надходженням заяв для видачі (внесення змін, переоформлення) ліцензій на право провадження діяльності з використання ДІВ.

Дозвільна діяльність

За 2020 рік інспекцією розглянуто 163 заяви про видачу, переоформлення та внесення змін до ліцензій на провадження діяльності з використання джерел іонізуючого випромінювання.

За результатами розгляду заяв: видано ліцензій – 26; анульовано ліцензій – 14; переоформлено – 29; внесено зміни – 78, залишено без розгляду – 1, відмовлено у видачі/внесенні змін – 5. Усього діючих ліцензій – 353.

Державними інспекторами регіону складено 4 протоколи про адміністративні правопорушення; за протоколами винесено 4 постанови про накладання адміністративного стягнення (штрафу). Загальна сума накладених та сплачених адміністративних санкцій – 2,72 тис. грн.

За порушення, відповідальність за які передбачена статтею 17^1 Закону України «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії», складено 9 протоколів, винесено 6 постанов. Загальна сума накладених адміністративних санкцій – 136 тис. грн., сплачених — 102 тис. грн.

Основними порушеннями при використанні ДІВ є невиконання вимог загальних правил радіаційної безпеки використання джерел іонізуючого випромінювання у медицині. За результатами інспекцій керівникам установ видано 17 приписів, з яких виконано – 9, знаходяться у процесі виконання (встановлений приписом термін виконання не вичерпано) – 8.

Поводження з відпрацьованими ДІВ

У 2020 році екологічний податок за тимчасове зберігання радіоактивних відходів понад установлений особливими умовами ліцензії строк сплачений КНП Львівської обласної ради «ЛЬВІВСЬКИЙ ОНКОЛОГІЧНИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ЛІКУВАЛЬНО-ДІАГНОСТИЧНИЙ ЦЕНТР». Відпрацьоване високоактивне ДІВ зберігалось понад установлений строк впродовж одного кварталу 2020 року.

Інші ліцензіати у разі необхідності подальшого використання радіонуклідних ДІВ продовжують їх призначений термін служби за результатами перевірки на герметичність. У 2020 році продовжено термін служби 114 ДІВ. У 2020 році на довготривале зберігання до ДМСК «Радон» ліцензіатами на підконтрольній території передано 4 радіонуклідних ДІВ.

Радіаційні аварії та інциденти

Зареєстровано 7 випадків виявлення радіоактивних матеріалів у незаконному обігу під час перетину державного кордону України. Вилучені радіоактивні матеріали передані на довготривале зберігання до ДСП «Об'єднання «Радон».

За звітний період зафіксовано 1 випадок радіаційного інциденту: втрата регулюючого контролю над джерелом; потенційне опромінення людей, пов'язане з втратою регулюючого контролю над джерелом.

Під час розгляду звітних документів про дотримання вимог радіаційної безпеки за 2019 рік, наданих державним вищим навчальним закладом «Ужгородський національний університет» (далі - ДВНЗ «УжНУ»), посадовими особами Держатомрегулювання встановлено інформацію, що може свідчити про втрату закритого джерела іонізуючого випромінювання (ДІВ) – джерела швидких нейтронів типу ИБН-7 (радіонуклід ^{239}Pu, активність $2{,}50\times10^{10}$ Бк, дата виробництва – 04.1991, призначений термін служби – 27.04.2018). Листом від 24 січня 2020 р. ДВНЗ «УжНУ» поінформувало Держатомрегулювання про те, що вказане вище ДІВ було передано як «неідентифіковане» на постійне зберігання (захоронення) до спеціалізованого підприємства з поводження з радіоактивними відходами – ДСП «Львівський ДМСК» у 2016 році, а інформація про наявність ДІВ типу ИБН-7 (зав. № 659) у звітні документи вносилась відповідальними працівниками ДВНЗ «УжНУ» помилково. З метою перевірки вказаної інформації Львівською філією ДСП «Об'єднання «Радон» у присутності представників Західної інспекції 30 січня 2020 р. проведено фізичну інвентаризацію партії радіоактивних відходів (РАВ), що була передана 22 листопада 2016 р. ДВНЗ «УжНУ» на постійне зберігання (захоронення) до ДСП «Львівський ДМСК». У результаті, в жодному з трьох контейнерів з РАВ джерела іонізуючого випромінювання – швидких нейтронів – не виявлено, інформація ДВНЗ «УжНУ» про передачу ДІВ не підтвердилась. Матеріали щодо інциденту направлені до Головного управління Національної поліції України у Закарпатській області.

Державна реєстрація ДІВ

У 2020 році до бази даних регістру ДІВ введена інформація про продовження терміну експлуатації 114 радіонуклідних ДІВ, зареєстровано 14 радіонуклідних ДІВ та 172 генератори випромінювання. Сума реєстраційного збору – 42 тис. грн.

Знято з обліку джерел іонізуючого випромінювання:

радіонуклідних – 5;

генераторів випромінювання – 64.

Виконання вимог Податкового кодексу

У відповідності до вимог Податкового кодексу України направлено до територіальних управлінь Міндоходів переліки суб'єктів використання ядерної енергії, у результаті діяльності яких у 2021 році можуть утворитися радіоактивні відходи. У 2020 році інспекцією у встановленому порядку розглянуто та погоджено звітність про фактичні обсяги утворення радіоактивних відходів 17 суб'єктів.

Навчання та перевірка знань з питань радіаційної безпеки

В регіоні підтвердили відповідність системи навчання і перевірки знань з питань радіаційної безпеки - 8 суб'єктів. Опрацьовані звіти за 2019 та 2020 рр. У 2020 році застосовано, переважно, дистанційну форму навчання слухачів.

Проведено державну експертизу ядерної та радіаційної безпеки 13 робочих проєктів, підготовлено 13 позитивних висновків. Більшість проєктів розроблені з метою реконструкції існуючих приміщень під облаштування рентгенодіагностичних кабінетів.

Розглянуто 215 щорічних звітів з радіаційної безпеки.

ПІВДЕННА ІНСПЕКЦІЯ З ЯДЕРНОЇ ТА РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Одеська, Миколаївська та Херсонська області

Наглядова діяльність

Протягом 2020 року проводились інспекції, інспекційні обстеження суб'єктів діяльності з використання ДІВ:

проведено 16 інспекційних перевірок;

проведено 11 інспекційних обстежень;

складено 27 актів;

складено 12 приписів;

притягнуто до адміністративної відповідальності 1 особу на загальну суму 170,00 грн.

Дозвільна діяльність

Станом на 01 січня 2021 р. діє 274 ліцензії на використання джерел іонізуючого випромінювання. У 2020 році видано 18 ліцензій, внесено зміни до 54 ліцензій, переоформлено 40 ліцензій, анульовано – 3 ліцензії, зупинено дію та в подальшому анульовано – 1 ліцензію.

У 2020 році на території Херсонської області у КОМУНАЛЬНОМУ НЕКОМЕРЦІЙНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ «ХЕРСОНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ОНКОЛОГІЧНИЙ ДИСПАНСЕР» Херсонської обласної ради введено в експлуатацію та розпочато проведення променевої терапії за допомогою лінійного прискорювача електронів.

Державна реєстрація ДІВ

Всього у Південному регіоні зареєстровано 461 власник джерел іонізуючого випромінювання. З них 53 власника мають радіонуклідні джерела, 389 власників – нерадіонуклідні установки (пристрої, що генерують іонізуюче випромінювання), 19 власників володіють радіонуклідними джерелами та рентгенівськими установками одночасно. У Державному регістрі зареєстровані як ліцензіати, так і суб'єкти, які використовують ДІВ, діяльність з якими звільняється від ліцензування (але не звільняється від регулюючого контролю).

Всього з початку державної реєстрації станом на 01 січня 2021 р. було зареєстровано 3020 од. джерел (у тому числі 1627 од. закритих джерел та 1493 од. нерадіонуклідних установок).

Протягом 2020 року пройшли державну реєстрацію 52 од. закритих радіонуклідних джерел та 137 од. нерадіонуклідні установки, у тому числі 18 од. закритих радіонуклідних джерел та 32 од. нерадіонуклідних установки були зареєстровані після зміни власника.

Детальна інформація за видами зареєстрованих джерел та місцезнаходженням подається у таблиці:

	Проведення робіт		Територіальні одиниці			Всього
			Одеська область	Миколаївська область	Херсонська область	
1..	Кількість зареєстрованих радіонуклідних ДІВ		20	29	3	52
2.	Кількість зареєстрованих нерадіонуклідних установок		104	25	8	137
3.	Отримано реєстраційних карток нової форми на раніше зареєстровані ДІВ		18	66	14	98
4	Отримано реєстраційного збору (сума у грн.)		12625,78	9589,01	1989,37	24204,16
5	Знято з обліку	*радіонуклідних (здані на спецкомбінат)*				7
		генераторів випромінювання (знищені)				20
6	Введена інформація про продовження терміну експлуатації радіонуклідних ДІВ (кількість ДІВ)					728

Виконання вимог Податкового кодексу

З метою підвищення рівня безпеки та збереженості відпрацьованих ДІВ здійснювалась взаємодія з Головними управліннями ДПС у Одеській, Миколаївській та Херсонській областях щодо виконання вимог Податкового Кодексу України, в частині, оподаткування утворення радіоактивних відходів та тимчасового їх зберігання понад установлений особливими умовами ліцензії строк.

У 2020 році проведено 2 державні експертизи проєктів нових ДІВ медичного застосування.

Проведено оцінку 184 звітів про стан радіаційної безпеки за 2019 рік ліцензіатів, які знаходяться на території Одеської, Миколаївської та Херсонської областей, в тому числі: Одеська область – 92 звіти, Миколаївська область – 47 звітів, Херсонська область – 45 звітів.

За результатами аналізу встановлено, що ліцензіатами у 2019 році в основному забезпечувався необхідний рівень радіаційної безпеки при проведенні діяльності з джерелами іонізуючого випромінювання. Радіаційних аварій та інцидентів з ДІВ у звітному періоді не було зафіксовано.

Більшу частину порушень з питань радіаційної безпеки при здійсненні діяльності з використання ДІВ виявлено у медичних установах, що пов’язано з недостатнім фінансуванням медичних закладів та проведенням реорганізацій медичних установ.

ПІВДЕННО-СХІДНА ІНСПЕКЦІЯ З ЯДЕРНОЇ ТА РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Донецька, Запорізька та Луганська області *і є одним з найбільш промислово розвинутих та техногенно-навантажених регіонів в Україні.*

Здійснюється регулюючий контроль за діяльністю 877 суб'єктів діяльності з використання ДІВ на території Донецької, Запорізької та Луганської областей. З них 452 суб'єктів здійснювали діяльність з використання ДІВ, що не звільняється від ліцензування, та мали відповідні ліцензії.

Наглядова діяльність

Проведено 12 планових інспекцій. За результатами заходів державного нагляду складено 13 актів, видано 5 приписів щодо усунення порушень законодавства.

Дозвільна діяльність

Станом на кінець 2020 року у зоні відповідальності Південно-східної інспекції, на територіях, які контролюються української владою, діяльність з використання ДІВ здійснюють 239 ліцензіатів. Протягом року видано 12 нових ліцензій, переоформлено та внесено зміни до 77 ліцензій, анульовано 4 ліцензії.

Основними порушеннями, що виявлялись в результаті наглядової діяльності, є непроведення контролю дозоформувальних параметрів медичного діагностичного радіологічного обладнання з періодичністю, установленою нормами та правилами з радіаційної безпеки; порушення порядку проходження навчання з радіаційної безпеки персоналу і посадових осіб; незабезпечення належного технічного обслуговування та ремонту ДІВ. За фактами порушень чинного законодавства притягнуто до адміністративної відповідальності дві посадових особи. Стягнуто штрафів: 340 грн. (частина 1 статті 95 КУпАП), 680 грн. (частина 1 статті 188-18 КУпАП).

Навчання та перевірка знань з питань радіаційної безпеки

У зоні відповідальності Південно-східної інспекції 4 суб'єкти підтвердили відповідність системи навчання і перевірки знань з питань радіаційної безпеки вимогам наказу Держатомрегулювання від 02 жовтня 2014 р. № 143: Центр промислової екології Інженерного навчально-наукового інституту Запорізького національного університету, товариства з обмеженою відповідальністю «АДАЖИО», Радіологічний центр «СТАКС», «НАВЧАЛЬНИЙ ЦЕНТР БЕЗПЕКА ПРАЦІ». Відповідно до Порядку проведення навчання і перевірки знань з питань радіаційної безпеки у персоналу і посадових осіб суб'єктів окремих видів діяльності у сфері використання ядерної енергії, представники Південно-східної інспекції протягом 2020 року приймали участь у засіданнях екзаменаційних комісій під час проведення перевірки знань з питань радіаційної безпеки у персоналу відповідних суб'єктів діяльності.

Виконання вимог Податкового

У рамках виконання вимог статті 250 Податкового кодексу України, Південно-східною інспекцією у 2020 році подавались до територіальних органів Державної фіскальної служби України переліки підприємств, установ, організацій, фізичних осіб-суб'єктів діяльності у сфері використання ядерної енергії, у результаті діяльності яких утворилися, утворюються або можуть утворитися радіоактивні відходи та які тимчасово зберігають такі відходи понад установлений особливими умовами ліцензії строк.

Забезпечення державної реєстрації ДІВ

Зареєстровано у 2020 році - 201 ДІВ (68 радіонуклідних та 133 генеруючих), виведено з експлуатації - 42 генератори випромінювання, продовжено строк експлуатації - 208 радіонуклідних джерел, загалом проведено - 502 зміни та доповнення інформації стосовно ДІВ та їх власників.

Радіаційні аварії та інциденти

Протягом 2020 року в зоні відповідальності Південно-східної інспекції було зафіксовано 3 випадки незаконного обігу радіоактивних матеріалів. Радіаційні інциденти виникли під час здійснення операцій з металобрухтом при постачанні на металургійні підприємства. 2 випадки сталися на території ПРАТ «МЕТАЛУРГІЙНИЙ КОМБІНАТ «АЗОВСТАЛЬ» (м. Маріуполь Донецької обл.) та 1 випадок на території ПРАТ «ЕЛЕКТРОМЕТАЛУРГІЙНИЙ ЗАВОД «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» ІМ. А.М. КУЗЬМІНА» (м. Запоріжжя). У всіх випадках радіоактивне

забруднення металобрухту мало ознаки природного походження та представлено радіонуклідом радій-226. Силами ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ МІЖОБЛАСНОЇ ФІЛІЇ ДЕРЖАВНОГО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ОБ'ЄДНАННЯ РАДОН» вилучені радіаційно-небезпечні фрагменти металобрухту приведені у безпечний для населення та довкілля стан.

Всього в регіоні, який контролюється української владою, 30 ліцензіатів здійснюють діяльність з використання ДІВ, у результаті якої можуть утворюватися радіоактивні відходи у вигляді відпрацьованих ДІВ. У 2020 році надавали на узгодження відповідну звітності з РАВ 28 ліцензіатів. Аналіз наданих звітів засвідчив, що у жодного з ліцензіатів не виникало податкових зобов'язань за утворення радіоактивних відходів та їх понаднормативне зберігання.

Поточний аналіз стану забезпечення радіаційної безпеки ліцензіатів здійснювався також шляхом аналізу щорічних звітів про стан радіаційної безпеки за 2019 рік. За результатами аналізу наданих документів (168 річних звітів) встановлено, що рівень радіаційної безпеки у ліцензіатів залишається на досить високому рівні.

Протягом року організовано проведення державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки 11 проєктів нових ДІВ. Розглянуто та погоджено 8 звітів та 8 висновків, які надійшли від експертної організації (ДП «ДНТЦ ЯРБ).

Зберігається позитивна тенденція переоснащення медичних закладів сучасним обладнанням для діагностичних та терапевтичних цілей, серед яких нові комп'ютерні томографи та діагностичні рентгенівські системи з цифровою обробкою інформації.

ПІВНІЧНА ІНСПЕКЦІЯ З ЯДЕРНОЇ ТА РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Київська, Чернігівська, Житомирська, Вінницька, Черкаська області та місто Київ

749 суб'єктів здійснюють діяльність з використання ДІВ та мають відповідні ліцензії, з них: 441 – у медицині; 308 – у промисловості, у тому числі: 136 – виконання робіт з технічного обслуговування, ремонту монтажу; 6 – виконання робіт з проведення випробувань ДІВ та перевірки на герметичність.

Наглядова діяльність

Протягом 2020 року здійснено всього 57 заходів державного нагляду (контролю), а саме: 18 інспекційних перевірок (промисловість – 8; медицина – 10); 33 інспекційних обстеження (промисловість – 13; медицина – 20); 1 позапланова цільова інспекційна перевірка (промисловість); 4 інспекцій реагування (виявлення ДІВ в незаконному обігу); 1 участь в оперативних заходах.

За результатами складено 19 актів інспекційних перевірок; 33 акта інспекційних обстежень; 4 акта інспекцій реагування; 5 приписів; 37 протоколів про адміністративні правопорушення.

Дозвільна діяльність

У 2020 році загальна кількість прийнятих рішень стосовно видачі ліцензій, внесення змін, анулювання, переоформлення, відмови, призупинення дії ліцензії складає: 419 (83 – згідно з Планом; 336 – позапланово), а саме: видано 68 (промисловість – 32, медицина – 36); переоформлено 101 (промисловість – 4, медицина – 97); внесено змін до 222 (промисловість – 89, медицина – 133); 24 анульовано (промисловість – 5, медицина – 19); 4 відмови у видачі ліцензій, внесення змін.

Поводження з відпрацьованими ДІВ

Суб'єкти діяльності у сфері використання ядерної енергії, що використовують радіонуклідні ДІВ та мають відпрацьовані ДІВ, а саме:

- ДП «УДВП «ІЗОТОП»;
- ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ».

Державна реєстрація ДІВ

Зареєстровано в Державному регістрі всього 634 ДІВ суб'єктів діяльності з використання ДІВ у промисловості, науці та медицині на підпорядкованій території. Радіонуклідних ДІВ у кількості 359, генераторів у кількості 275 на загальну суму 70 078,80 грн.

Радіаційні аварії та інциденти

Протягом 2020 року зареєстровано 4 випадки виявлення ДІВ у незаконному обігу.

У 2020 році зафіксовано 2 радіаційні аварії у філії ГУ «Укргазпромгеофізика» АТ «Укргазвидобування», наслідки аварії ліквідовано відповідно до вимог «Плану ліквідації наслідків аварії».

Протягом 2020 року розглянуто та опрацьовано 4 щорічних звіту суб'єктів, що проводять навчання і перевірку знань з питань радіаційної безпеки. Проведено оцінку 442 щорічних звітів ліцензіатів з аналізу безпеки використання ДІВ за 2019 рік. Забезпечено, проведено та розглянуто 46 державних експертиз з ядерної та радіаційної безпеки.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА ІНСПЕКЦІЯ З ЯДЕРНОЇ ТА РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Волинська, Рівненська, Тернопільська та Хмельницька області

Станом на 31 грудня 2020 р. 220 суб'єктів господарювання різних форм власності здійснюють діяльність на території Волинської, Рівненської, Тернопільської та Хмельницької областей відповідно до ліцензій на право провадження окремих видів діяльності у сфері використання ядерної енергії, виданих Державною інспекцією ядерного регулювання України.

Наглядова діяльність

У 2020 році здійснено 23 заходи державного нагляду (контролю): проведено 9 планових інспекційних перевірок та 14 інспекційних обстежень.

За результатами проведених наглядових заходів було складено 23 акти та надано 15 приписів щодо усунення виявлених порушень.

Дозвільна діяльність

За 2020 рік інспекцією розглянуто 163 заяви про видачу, переоформлення та внесення змін до ліцензій на провадження діяльності з використання джерел іонізуючого випромінювання.

За результатами розгляду заяв: видано ліцензій – 13; анульовано ліцензій – 3; переоформлено – 24; внесено зміни – 47, залишено без розгляду – 1, відмовлено у видачі/внесенні змін – 5.

Усього діючих ліцензій – 262.

Державна реєстрація ДІВ

До бази Державного регістру у 2020 році внесено інформацію щодо 1932 одиниці ДІВ (537 закритих, 1395 генераторів) та їх власників – 397 суб'єктів господарювання.

Протягом 2020 року було проведено реєстрацію 31 одиниць радіонуклідних ДІВ та 108 одиниці генеруючих ДІВ. Сума реєстраційного збору в 2020 році склала 23809,71 грн.

Виконання вимог Податкового кодексу

У рамках виконання вимог статті 250 Податкового кодексу України, у 2020 році було розглянуто та погоджено 48 звітів ліцензіатів про фактичні обсяги утворених та накопичених РАВ.

Протягом 2020 року відпрацьовані закриті ДІВ спеціалізованих підприємств по поводженню з РАВ не передавались. З експлуатації було виведено та утилізовано у встановленому порядку 35 генеруючих ДІВ.

Взаємодія з органами влади, ліцензіатами, громадськістю

Протягом звітного періоду було підготовлено та направлено 8 інформаційних повідомлень щодо результатів діяльності Північно-західної Інспекції для розміщення на веб-сайті Держатомрегулювання та 16 інформаційних повідомлень для розміщення на вебсайтах ОДА Волинської, Рівненської, Тернопільської та Хмельницької областей.

До введення карантинних обмежень проведено 1 лекцію у Рівненському коледжі економіки та бізнесу з питань радіаційної безпеки.

Взято участь у 3 засіданнях комісій з перевірки знань з питань радіаційної безпеки у персоналу суб’єктів, що проваджують діяльність з використання ДІВ.

Проведено аналіз 248 щорічних Звітів про стан радіаційної безпеки за 2019 рік, що були надані ліцензіатами.

Організовано проведення 10 державних експертиз ядерної та радіаційної безпеки проектних документів на створення нових та реконструкцію старих об’єктів використання ДІВ. За результатами проведених експертиз ЯРБ 5 висновків направлено ліцензіатам.

СХІДНА ІНСПЕКЦІЯ З ЯДЕРНОЇ ТА РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Полтавська, Сумська та Харківська області

Наглядова діяльність

Протягом 2020 року проводилися інспекції, інспекційні обстеження суб'єктів діяльності у сфері використання ядерної енергії:

- проведено 23 інспекційних перевірок;
- проведено 23 інспекційних обстежень;
- складено 46 актів;
- складено 15 приписів;

Інші заходи впливу не надавались.

Дозвільна діяльність

Станом на 31 грудня 2020 р. діє 417 ліцензій на право використання джерел іонізуючого випромінювання. У 2020 році видано 20 ліцензій, переоформлено 18 ліцензії, внесено зміни до 121 ліцензій, анульовано 12 ліцензій.

Державна реєстрація ДІВ

У Харківській, Полтавській та Сумській областях знаходяться 665 суб'єктів діяльності, які використовують ДІВ та зареєстрували ДІВ у Державному регістрі. У регістрі зареєстровані як ліцензіати, так і суб'єкти, які використовують ДІВ, діяльність з якими звільняється від ліцензування.

На кінець 2020 року в АС «Регістр» було зареєстровано 4039 од джерел, що знаходилися в експлуатації або зберігалися, у тому числі: радіонуклідних джерел – 1472; генеруючих пристроїв – 2567.

Протягом 2020 року забезпечено державну реєстрацію 50 од. закритих радіонуклідних джерел та 188 од. нерадіонуклідних установок (у т.ч. 67 од. з них були зареєстровані після зміни власника).

	Проведення робіт		Територіальні одиниці			Всього
			Харківська область	Полтавська область	Сумська область	
1.	Кількість зареєстрованих радіонуклідних ДІВ		42	5	3	50
2.	Кількість зареєстрованих нерадіонуклідних установок		102	54	32	188
3.	Отримано реєстраційного збору, грн.		23836,68	8996,56	5339,08	38172,32
4	Знято з обліку	*радіонуклідних (здані на спецкомбінат)*				22
		генераторів випромінювання (виведені з робочого стану(знищені)				53
5	Введена інформація про продовження терміну експлуатації радіонуклідних ДІВ (кількість ДІВ)					17

У 2020 році переведено до категорії РАВ та знято з реєстрації 22 од. радіонуклідних ДІВ, 53 од. пристроїв, що генерують іонізуюче випромінювання.

У 2020 році Державний регістр продовжував забезпечувати повноцінний контроль за місцезнаходженням та переміщенням ДІВ у країні.

Виконання вимог Податкового кодексу

З метою підвищення рівня безпеки та збереженості відпрацьованих ДІВ Східною інспекцією здійснювалась взаємодія з Головними управліннями ДФС у Харківській, Полтавській та Сумській областях щодо виконання вимог Податкового Кодексу України, в частині, оподаткування утворення радіоактивних відходів та тимчасового їх зберігання понад установлений особливими умовами ліцензії строк.

Радіаційні аварії та інциденти

09 червня 2020 року на свердловині № 116 Веснянська Хрестищенського відділення бурових робіт БУ «Укрбургаз» (Карлівський район, Полтавська область) на глибині 4900 м відбулося прихоплення компоновки геофізичних приладів з джерелом типу ИБН-8-4, зав. № 002, радіонуклід ^{238}Pu, активністю $1,2*10^{11}$Бк.

Проведені роботи по ліквідації радіаційної аварії та станом на 15 липня 2020 р. виконано цементаж джерела.

Взаємодія з органами влади, ліцензіатами, громадськістю

У 2020 році забезпечено виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 03 серпня 2011 р. № 736-р щодо забезпечення відкритості і доступності інформації, пов'язаної з використанням ядерної енергії, а також підвищення рівня культури ядерної безпеки в атомній енергетиці. Східною інспекцією проводилася освітня робота зі студентами, професіоналами (персоналом) на курсах підвищення кваліфікації, державні інспектори брали участь у перевірці знань з питань радіаційної безпеки у персоналу тощо.

Також з метою інформування громадськості про стан радіаційної безпеки в регіоні Східною інспекцією готувалась інформація для розміщення на вебсайтах Держатомрегулювання та Харківської обласної державної адміністрації щодо результатів діяльності, важливих подій, реагування на радіаційні аварії, результати радіаційного моніторингу в зоні діяльності (санітарно-захисна зона, зона спостереження) підприємства з поводження з радіоактивними відходами.

Продовжується робота в частині систематизації інформації стосовно регулювання безпеки ДІВ: актуалізуються бази даних щодо переліку ліцензіатів та суб'єктів, що надають інші «послуги» з радіаційної безпеки (навчання, дозиметричний контроль, технічне обслуговування тощо), державних експертиз з ядерної та радіаційної безпеки.

У 2020 році направлено на державну експертизу 5 технічних проєктів розрахунку радіаційного захисту для встановлення нових ДІВ медичного застосування.

Здійснено аналіз 367 звітів про стан радіаційної безпеки за 2019 рік ліцензіатів, які знаходяться на території Харківської, Полтавської та Сумської областей, в тому числі: Харківська область – 215 звітів, Сумська область – 63 звіти, Полтавська область – 92 звіти.

За результатами аналізу встановлено, що Ліцензіатами у 2019 році в основному забезпечувався необхідний рівень радіаційної безпеки при проведенні діяльності з джерелами іонізуючого випромінювання. Радіаційних аварій та інцидентів з ДІВ у звітному періоді не відбувалось.

Основними порушеннями, що виявлені у користувачів ДІВ є:

- незабезпечення навчання та перевірки знань з радіаційної безпеки у осіб, відповідальних за радіаційну безпеку, членів постійно-діючої комісії з перевірки знань з питань радіаційної безпеки;

- незабезпечення в повній мірі технічного обслуговування рентгенодіагностичного обладнання;

- не в повній мірі проведено контроль потужності еквівалентної дози на робочих місцях персоналу, що працює з рентгенологічним обладнанням установи, та у суміжних приміщеннях;

- незабезпечення у повній мірі державної реєстрації ДІВ, а також ненадання відповідної інформації до Державного Регістру ДІВ про зміни з ДІВ;

- не своєчасне внесення змін до ліцензії на право провадження діяльності з використання ДІВ, у зв’язку із реорганізацією ліцензіатів, наміром поширити дію ліцензії на додаткові ДІВ, які були придбані у 2019 році.

Найбільша кількість недоліків з радіаційної безпеки при використанні ДІВ була виявлена під час здійснення інспекційних перевірок бюджетних медичних установ (пов’язано з недостатнім фінансуванням медичних закладів).

ЦЕНТРАЛЬНА ІНСПЕКЦІЯ З ЯДЕРНОЇ ТА РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Дніпропетровська та Кіровоградська області

У регіоні зареєстровано 266 суб'єктів, які мають ліцензію на право провадження діяльності з використання ДІВ (63 – промисловість, 203 – медицина), з них 23 суб'єкти, які мають ліцензії на право провадження діяльності з використання ДІВ в частині проведення технічного обслуговування ДІВ.

Наглядова діяльність

Протягом 2020 року було здійснено 18 інспекційних перевірок та обстежень (з них: 7 – промислові підприємства; 11 – медичні заклади), за результатами яких складено:

- 15 актів планових інспекційних перевірок, з них 3 з приписом;
- 3 акти інспекційних обстежень, з них 2 з приписом.

Взято участь у інспекційному обстеженні ТОВ «НТ-ІНЖИНІРИНГ» спільно з державними інспекторами Управління безпеки поводження з РАВ Держатомрегулювання.

Взято участь у 1 додатковому доступі інспекторів МАГАТЕ на ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат».

Дозвільна діяльність

Протягом 2020 року було здійснено 109 дозвільних процедур, з них: видано 8 ліцензій на використання ДІВ; переоформлено та внесено змін до 100 ліцензії анульовано 1 ліцензію, видано 1 дублікат ліцензії.

Складено 5 протоколів про адміністративне правопорушення на відповідальних посадових осіб.

Сума накладених фінансових санкцій – 2 210,00 грн.; реально стягнуто фінансових санкцій до бюджету за 2020 рік – 1 360,00 грн.

За порушення статті 17^1 Закону України «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії» складено 4 протоколи на юридичну особу. Сума накладених фінансових санкцій – 59500,00 грн., реально стягнуто фінансових санкцій до бюджету – 51000,00 грн.

Державна реєстрація ДІВ

Зареєстровано у 2020 році 98 джерел, що отримані або знаходилися в експлуатації (зберігалися) на об'єктах Дніпропетровської та Кіровоградської областей. Кількість зареєстрованих ДІВ у кожному регіоні зазначено в таблиці:

Зареєстровано	Дніпропетровська область		Кіровоградська область	
	Зареєстровано всього	Зареєстровано у 2019 році	Зареєстровано всього	Зареєстровано у 2019 році
Загальна кількість ДІВ	2547	84	376	14
Радіонуклідних	1168	5	42	4
Генеруючих пристроїв	1379	79	334	10

Радіаційні аварії та інциденти

12 березня 2020 р. під час вхідного дозиметричного контролю, який виконувався фахівцями служби радіаційної безпеки ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» (Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг) на станції «Промислова», системою автоматизованого контролю «Кордон» виявлено вагон з вантажем металобрухту з підвищеним рівнем γ-випромінювання. Максимальна потужність дози γ-випромінювання на поверхні борта вагону складала 1,03 мкГр/год. Станція відправлення - Рожнятов. Постачальник вантажу – ТОВ «УкрМетАльянс».

Під час сортування металобрухту було вилучено фрагмент бурової труби вагою 120 кг, діаметром 100 мм, довжиною 10,5 м, забруднений радіонуклідом радій-226, питома активність 8,3 х 10^4 Бк/кг, розрахункова сумарна активність 1 х 10^7 Бк. Максимальна ПЕД на відстані 0,1 м від поверхні 5,5 мкЗв/год, середня ПЕД на відстані 0,1 м від поверхні 0,7 мкЗв/год, щільність потоку бета-частинок 20-150 частинок на $см^2$ у хвилину. Вилучений фрагмент бурової труби постачальником металобрухту ТОВ «УкрМетАльянс» передано до пункту захоронення радіоактивних відходів Дніпровської міжобласної філії ДСП «Об'єднання Радон».

25 березня 2020 р. під час вхідного дозиметричного контролю, який виконувався фахівцями служби радіаційної безпеки ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» (Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг) на ваговій копрового цеху дільниці № 3 під час зважування автомобіля з напівпричепом відбулось спрацювання системи автоматизованого контролю «Кордон». Максимальна потужність дози

γ-випромінювання на поверхні борта напівпричепа складала 5,0 мкЗв/год. Відправлення вантажу з м. Київ. Постачальник вантажу – ТОВ «УкрМетАльянс».

Під час сортування металобрухту з напівпричепа було вилучено промислове джерело гамма-випромінювання типу ИГИ-Ц-3, ПЕД гамма-випромінювання на відстані 1,0 м – 62,0 мкЗв/год, розрахункова активність 6,0 х 10^8 Бк, постачальником металобрухту ТОВ «УкрМетАльянс» передано до пункту захоронення радіоактивних відходів Дніпровської міжобласної філії ДСП «Об'єднання Радон».

Проведено перевірку відповідності встановленим вимогам щорічних звітів: з радіаційної безпеки – 201 од.; про результати проведення навчання і перевірки знань з питань радіаційної безпеки – 8 од.

Протягом 2020 року взято участь в проведенні державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки 12 проєктів ДІВ в медицині (у разі введення в експлуатацію нових установок з ДІВ або додаткових ДІВ, що потребують переоцінки рівня безпеки).

ІНСПЕКЦІЯ З ЯДЕРНОЇ ТА РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ В ЗОНІ ВІДЧУЖЕННЯ

Північ Іванківського району Київської області, північ Поліського району Київської області та частина Житомирської області (до кордону з Білоруссю) та ***м. Славутич Київської області***

Наглядова діяльність

Проведено планових інспекційних перевірок – 4.
Проведено позапланових інспекційних перевірок – 2.
Проведено інспекційних обстежень – 1.
Складено актів за результатами заходів державного нагляду – 6, актів-приписів – 1.
Видано приписів – 6.
Складено протоколів – 2 (за результатами винесено постанови - 1 про закриття справи, 1 накладання штрафу).
Розглянуто справ – 3.
Притягнуто до відповідальності юридичних осіб – 2 (ПП «Спец-Монтаж» та ДСП ЦППРВ) .
Стягнуто штрафів до державного бюджету – 153 тис. грн.
Участь в інспекціях МАГАТЕ – 6.
Участь в додатковому доступі МАГАТЕ – 1.

Дозвільна діяльність

Діючих ліцензій (на право провадження діяльності з використання ДІВ) – 5.

11 червня 2020 р. забезпечено участь у технічному опосвідченні обладнання/ трубопроводів/ арматури.

Розглянуто – 8, погоджено – 4, повернуто на доопрацювання – 3 рішення щодо зміни термінів технічного опосвідчення обладнання та трубопроводів, регламентних випробувань і перевірок на працездатність систем (елементів), важливих для безпеки ядерних установок.

Розглянуто – 5, погоджено – 4, повернуто на доопрацювання – 2 технічних рішення щодо продовження терміну експлуатації систем (елементів), важливих для безпеки ядерних установок.

Забезпечено контроль та участь в роботі 17 комісій з перевірки знань ліцензованого персоналу та посадових осіб.

Забезпечено участь у трьох протиаварійних тренуваннях аварійних груп та бригад ДСП ЧАЕС та контроль реалізації заходів, спрямованих на запобігання аваріям на ядерних установках та забезпечення готовності до ліквідації наслідків таких аварій.

ЗВІТНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПІДСУМКИ РОБОТИ У 2020 РОЦІ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ЦЕНТР З ЯДЕРНОЇ ТА РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ»

Для всебічної науково-технічної підтримки державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки, спрямованої на захист населення і навколишнього середовища від радіаційного впливу техногенного походження, постановою Кабінету Міністрів України від 03 лютого 1992 р. № 52 був створений Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки (ДНТЦ ЯРБ).

ДНТЦ ЯРБ відповідно до свого призначення здійснює науково-технічну, експертну та інформаційно-аналітичну підтримку Держатомрегулювання в межах повноважень, наданих чинним законодавством і закріплених Статутом підприємства.

Планування основної діяльності ДНТЦ ЯРБ та реалізація передбачених заходів впродовж звітного періоду відповідали Енергетичній стратегії України на період до 2035 року, планам діяльності Держатомрегулювання та НАН України на 2020 рік, стратегічному плану розвитку підприємства на 2019 – 2023 рр., а також рішенням Колегії та дорученням керівництва Держатомрегулювання.

Станом на 31 грудня 2020 р. організаційна структура підприємства охоплювала 10 спеціалізованих за напрямами діяльності науково-технічних відділів та 2 науково-організаційних відділи, 9 адміністративно-управлінських відділів, а також 2 відокремлені підрозділи. Загальна кількість працівників ДНТЦ ЯРБ складає 257 осіб.

Як і в попередні роки, в 2020 році ДНТЦ ЯРБ проводив ефективну фінансово-економічну діяльність. Підприємством забезпечено зростання чистого прибутку та більшості ключових показників фінансово-господарської діяльності.

ДНТЦ ЯРБ створено належні умови праці, підтримано гідний рівень оплати праці персоналу та підвищено рівень його матеріальної захищеності, чим створено можливість для ведення більш ефективної діяльності на підприємстві та підвищення продуктивності праці працівників.

Підприємство в 2020 році сплатило всі податки, збори до Державного бюджету України, до місцевого бюджету та інші платежі на користь держави, включно з єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, та виконало взяті на себе фінансові зобов'язання.

Нижче наведено стислу інформацію про найбільш важливі роботи, що виконував ДНТЦ ЯРБ за звітний період.

Протягом звітного періоду ДНТЦ ЯРБ брав активну участь у роботах на підтримку нормотворчої діяльності регулюючого органу.

Це відбувалось як в рамках виконання «Плану нормативного регулювання Державної інспекції ядерного регулювання України на 2020 рік», так і в рамках міжнародної співпраці з Комісією ядерного регулювання США (КЯР), Брукхевенською національною лабораторією США (BNL), міжнародною компанією RISKAUDIT та Норвезьким агентством радіаційного захисту (DSA). Розроблення документів здійснювалося за такими напрямами: регулювання безпеки ядерних установок на всіх етапах життєвого циклу (12 проєктів НПА); регулювання безпеки поводження з РАВ (7 проєктів НПА); регулювання безпеки перевезення радіоактивних матеріалів (5 проєктів НПА); регулювання безпеки уранових об'єктів (1 проєкт НПА); регулювання безпеки ДІВ (1 проєкт НПА).

Фахівці підприємства брали учать у роботі комітетів МАГАТЕ з розроблення 13 документів та експертних груп ETSON (Європейська мережа організацій з технічної безпеки) з розроблення 4 технічних документів.

ДНТЦ ЯРБ долучався до розвитку нормативної бази з ЯРБ експлуатуючих організацій та провідних організацій галузі, зокрема підготовлено відгуки на 13 нормативних документів, а також на замовлення експлуатуючих організацій виконувалися роботи з розроблення/перегляду 5 нормативних документів.

У рамках міжнародного співробітництва здійснювалися дослідження, спрямовані на удосконалення нормативної бази з ЯРБ, зокрема: щодо безпечного поводження з відпрацьованими закритими ДІВ, які визнано РАВ; щодо звільнення радіоактивних матеріалів від регулюючого контролю; з питань ядерної захищеності, які не охоплюються на цей час чинними НПА та не регулюються.

ДНТЦ ЯРБ за дорученням Держатомрегулювання долучався до:

– роботи Комісії Держатомрегулювання з нормативного регулювання;

– діяльності Робочої групи з імовірнісного аналізу безпеки Форуму державних органів ядерного регулювання країн, що експлуатують реактори типу ВВЕР;

– діяльності Робочої групи з підготовки пропозицій до перегляду існуючої енергетичної стратегії України на період до 2035 року «Нова енергетична стратегія»;

– діяльності двох робочих груп WENRA: з питань референтних рівнів для дослідницьких реакторів (WGRR) та поводження з РАВ і зняття з експлуатації (WGWD);

– діяльності Міжвідомчої робочої групи з питань радіаційного захисту в медицині (в рамках діяльності якої розроблено «Дорожню карту» – план заходів з імплементації міжнародних вимог безпеки (МАГАТЕ), законодавства ЄС для вдосконалення національного законодавства з питань медичного опромінення з метою покращення стану радіаційного захисту персоналу та пацієнтів під час застосування ДІВ у медицині);

– діяльності наукової ради Міжнародного товариства «Дослідження з атомної енергії» (Atomic Energy Research) з фізики та дослідження безпеки реакторів ВВЕР;

– діяльності Європейської мережі зворотного зв’язку від досвіду експлуатації атомних станцій (European Clearinghouse).

Протягом звітного року підприємством виконано 1412 експертних робіт, з них 840 державних експертиз ЯРБ, 131 експертна оцінка та 523 аналізи усунення зауважень державних експертиз ЯРБ / експертних оцінок, зокрема:

– документів, що обґрунтовують безпеку АЕС, та технічних рішень, розроблених експлуатуючою організацією в рамках реалізації «Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій» та інших програм з підвищення безпеки;

– документів щодо обґрунтування можливості довгострокової експлуатації енергоблоків №№ 5, 6 ВП «Запорізька АЕС» та матеріалів звітів з періодичної переоцінки безпеки енергоблоків №№ 1, 2 ВП «Рівненська АЕС» та № 5, 6 ВП «Запорізька АЕС»;

– документів з оцінки безпеки нових ядерних установок («Джерело нейтронів», ЦСВЯП, СВЯП-2);

– документів з оцінки безпеки впровадження та експлуатації на енергоблоках ЮУАЕС та ЗАЕС тепловидільних збірок вдосконаленої конструкції (ТВЗ-WR);

– документів на введення в дослідно-промислову експлуатацію першого пускового комплексу НБК ОУ, робочої документації на реконструкцію виступаючих частин машинного залу та деаераторної етажерки, а також аварійного плану комплексу НБК-ОУ;

– документів щодо проєктування та будівництва об'єктів, призначених для поводження з ВЯП та РАВ на діючих АЕС, у зоні відчуження та на інших об’єктах, призначених для поводження з ВЯП та РАВ, а також документації щодо зняття з експлуатації енергоблоків ЧАЕС;

– проєктної документації щодо застосування ДІВ у медицині та на промислових підприємствах;

– проєктів реконструкції об’єктів видобутку уранової руди;

– проєктної документації із забезпечення фізичного захисту ЦСВЯП, з реконструкції та технічного переоснащення комплексів інженерно-технічних засобів системи фізичного захисту (КІТЗ СФЗ) на ВП «Южно-Українська АЕС» і ВП «Хмельницька АЕС», а також щодо будівництва КІТЗ СФЗ під час перевезення ВЯП з СВЯП-1 до СВЯП-2.

Одним з етапів проведення державної експертизи ЯРБ, зокрема, є виконання експертних перевірочних розрахунків з метою оцінки достовірності результатів та коректності висновків, наведених у матеріалах, поданих на державну експертизу ЯРБ. Так, протягом звітного періоду виконано 137 перевірочних розрахунків, розроблено та впроваджено 25 розрахункових моделей за напрямами: розрахунки міцності, нейтронно-фізичні процеси та аналіз радіаційних наслідків.

Серед робіт, виконаних на підтримку наглядової діяльності Держатомрегулювання, слід виділити такі роботи:

– дослідження в розвиток експертно-консультативної підтримки наглядової діяльності (3 роботи);

– підготовлення та участь у проведенні спільних інспекцій та обстежень (8 заходів);

– участь у проведенні приймальних та типових випробуваннях обладнання, призначеного для модернізації або реконструкції систем та елементів, важливих для безпеки ЯУ (11 випробувань);

– участь у проведенні атестацій технології зварювання виробів, призначених для установки в системах, важливих для безпеки ЯУ (10 атестацій);

– участь у міжнародних тренуваннях МАГАТЕ форматів ConvEx-2a, ConvEx-2b та ConvEx-2c;

– радіаційні обстеження (5 заходів).

Також виконано 9 експертних оцінок результатів приймальних та типових випробувань обладнання, призначеного для модернізації або реконструкції систем та елементів, важливих для безпеки АЕС.

Задля виконання нових завдань з оцінки (підтвердження) відповідності вимогам технічних регламентів виробів та продукції, що постачаються для ЯУ, об'єктів, призначених для поводження з РАВ, уранових об'єктів, інших ДІВ, на добровільних засадах у встановленому законодавством порядку, доручених ДНТЦ ЯРБ рішенням Колегії Держатомрегулювання від 01 серпня 2019 р. № 08, на базі підприємства створено:

– Центр з оцінки відповідності «Кваліа-Тест» (далі – ЦОВ «Кваліа-Тест»);

– Випробувальний центр ДНТЦ ЯРБ.

У 2020 році велися роботи з проходження акредитації новостворених центрів на відповідність стандартам ДСТУ ISO/IEC 17065:2014 «Оцінка відповідності. Вимоги органів з сертифікації продукції, процесів» і ДСТУ ISO/IEC 17025:2017 «Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій», відповідно, в Національному агентстві з акредитації України. У вересні ЦОВ «Кваліа-Тест» отримав атестат про акредитацію №1О374, роботи з акредитації Випробувального центру тривають. Після отримання атестату про акредитацію Випробувального центру до Мінекономіки буде направлена заява щодо призначення ЦОВ «Кваліа-Тест» органом з оцінки відповідності продукції.

Протягом року ЦОВ «Кваліа-Тест» проводились роботи з оцінки відповідності на добровільних засадах за такими напрямами:

– сертифікація продукції: вентильованих бетонних контейнерів для зберігання ВЯП виробництва ЗАЕС; 9 видів продукції ВП «Атоменергомаш»;

– сертифікація систем управління якістю: сертифіковано систему

ВП «Атоменергомаш» з виготовлення комплектуючих (головки, хвостовики) для тепловидільних збірок;

– оцінка відповідності: оцінено в формі нагляду 6 партій кінцевих виробів для тепловидільних збірок загальною кількістю 247 комплектів.

Випробувальним центром ДНТЦ ЯРБ у 2020 році були виконані таки роботи:

– розроблено та введено в дію 33 документа;

– пройшла навчання 1 особа (1 навчальний курс);

– проведено внутрішній аудит системи менеджменту Центру;

– виконано вимірювання за 5 напрямами діяльності, зазначеними в проєкті сфери акредитації;

– організовано та проведено 2 кампанії міжлабораторних порівнянь в умовах відсутності акредитованого провайдера послуг;

Наукова діяльність ДНТЦ ЯРБ була спрямована на виконання досліджень за такими напрямами:

– розпочато підготовку документів, які додаються до заяви на отримання ліцензії Держатомрегулювання на право провадження діяльності у сфері використання ДІВ як правової підстави для проведення робіт із ДІВ (наказ ДНТЦ ЯРБ № 168 від 16 вересня 2020 р.).

- теплогідравлічні процеси (3 роботи); імовірнісний аналіз безпеки (13 робіт);
- нейтронно-фізичні розрахунки (5 робіт); аналіз досвіду експлуатації (2 роботи); поводження з ВЯП (7 робіт);
- поводження з РАВ (6 робіт);
- міцність і конструкційна надійність (11 робіт);
- надійність систем контролю та управління (4 роботи); радіаційний захист (1 робота); аварійна готовність і реагування (5 робіт).

Загалом у 2020 році ДНТЦ ЯРБ виконувалися 57 науково-дослідних робіт, з них завершено 23.

У звітному році для персоналу підприємств України, діяльність яких пов'язана з використанням ядерної енергії, ДНТЦ ЯРБ проведено 12 навчальних курсів за такими напрямами:

– навчання та підвищення кваліфікації з питань ЯРБ (4 навчальні курси) для працівників Міністерства енергетики та захисту довкілля України, ТОВ «НВП «Гарант-Енерго», ТОВ «УКРАТОМЕНЕРГОПРОЕКТ», ТОВ ПТКІ «Укркраненерго»;

– навчання і перевірка знань з питань радіаційної безпеки (3 навчальні курси) для працівників ТОВ «Атомні енергетичні системи України», ДП «СхідГЗК», ДП «УДВП Ізотоп»;

– поглиблене навчання за спеціальними напрямами (5 навчальних курсів): з основ проведення вимірювання поверхневої щільності забруднення бета-випромінювачами та потужності еквівалентної дози рентгенівського та гамма-випромінювання для працівників випробувальної лабораторії Центру превентивної медицини Державного управління справами; щодо загальних питань радіаційної безпеки та основ дозиметрії для працівників ТОВ «Промдеревина»; щодо системи підтримки прийняття рішень JRODOS та використання комплектів КУВА для працівників ВП ХАЕС; з питань ЯРБ для працівників керівного складу ДП «НАЕК «Енергоатом» та ВП АЕС.

Зважаючи на карантинні умови, що діяли впродовж року, ДНТЦ ЯРБ забезпечено можливість надання освітніх послуг дистанційно в режимі онлайн конференції (близько 30% навчальних курсів проведено дистанційно).

Основними напрямами міжнародного наукового і науково-технічного співробітництва ДНТЦ ЯРБ у 2020 році:

– технічна оцінка ЯРБ та розробка нормативної і методичної документації спільно із зарубіжними експертами у рамках виконання проєктів за програмами міжнародної технічної допомоги Держатомрегулюванню;

– вивчення та практичне застосування сучасної методології в сфері оцінки ЯРБ у рамках двостороннього співпраці з іноземними партнерами;

– підтримка діяльності регулюючих органів інших країн у сфері ЯРБ через надання консультаційних послуг у рамках проєктів технічної допомоги ЄС за програмою INSC та зовнішньоекономічних контрактів;

– участь у реалізації проєктів за Програмою Євратому з досліджень та навчання «Горизонт-2020»;

– науково-технічне співробітництво у рамках участі в діяльності таких міжнародних організацій та ініціатив як МАГАТЕ, ETSON, Європейська технологічна платформа сталої ядерної енергетики (SNETP), Європейська мережа для вивчення досвіду експлуатації АЕС (European Clearinghouse).

ДНТЦ ЯРБ є активним учасником міжнародних програм:

– Програма Євратому з досліджень та навчання «Горизонт-2020» (чотири проєкти за участі ДНТЦ ЯРБ отримали у 2020 році гранти від Європейської Комісії);

– Програма допомоги ЄС «Інструмент співробітництва у сфері ядерної безпеки» (ДНТЦ ЯРБ є співвиконавцем 8-х проєктів технічної допомоги регулюючому органу України; а також надає підтримку регулюючим органам Білорусі та Вірменії у складі міжнародних консорціумів).

У межах двостороннього співробітництва:

– продовжував прямі двосторонні робочі зв'язки з організаціями країн-членів ЄС (Інститут радіоелементів (IRE, Бельгія), Товариство з безпеки реакторів (GRS, Німеччина);

– за Угодою між Держатомрегулюванням та Норвезьким агентством радіаційного захисту (DSA) про співробітництво в сфері ЯРБ виконував 8 проєктів, спрямованих на вдосконалення національної нормативної бази з ЯРБ і системи аварійної готовності та реагування в Україні;

– розвивав науково-технічну кооперацію з установами КНР (у рамках співпраці з Інститутом ядерної енергетики Китаю (NPIC): завершено роботи та підготовлено звіти за 4-ма контрактами щодо аналізу старіння компонентів АЕС та моніторингу радіаційного опромінення корпусів реакторів; погоджено технічні завдання на виконання 4-х нових досліджень. У рамках співробітництва з ТОВ «Ціндао Сянчу Енерджі Девелопмент Груп» підписано договір, за яким вже завершено виконання робіт з «Розробки попередньої концепції системи пасивного відведення залишкових енерговиділень активної зони реакторів ВВЕР-1000/320 в умовах повного знеструмлення»).

ETSON підтримала запропонований ДНТЦ ЯРБ проєкт BARCO «Порівняльні розрахунки (бенчмаркінг) для оцінки радіологічних наслідків», виконання якого розпочалось у 2020 році під керівництвом ДНТЦ ЯРБ.

У рамках співробітництва з МАГАТЕ ДНТЦ ЯРБ брав участь у 4-х координованих науково-дослідницьких проєктах:

– проєкт I31031 «Бенчмарк імовірнісного аналізу безпеки для майданчиків з багатоблоковими/ багатореакторними АЕС» (MUPSA);

– проєкт J15002 «Ефективне використання інструментів попередньої оцінки дози при аварійній готовності та реагуванні в умовах ядерних та радіаційних аварій»;

– проєкт J46002 «Розробка таблиці ідентифікації та ранжування явищ (PIRT), валідаційної матриці та виконання бенчмаркінгу щодо утримування розплаву в корпусі реактора»;

– проєкт T13018 «Характеризація відпрацьованого палива».

Протягом звітного періоду у ДНТЦ ЯРБ також відбулись такі події:

– підписано Меморандум про взаєморозуміння щодо ліцензування в Україні технології малих модульних реакторів виробництва NuScale (США);

– підтверджено, за результатами незалежного аудиту, відповідність фінансової звітності ДНТЦ ЯРБ чинному законодавству;

– підтверджено відповідність інтегрованої системи менеджменту ДНТЦ ЯРБ вимогам ISO 9001:2015 і ISO 37001:2016;

– атестовано як наукову установу (наказ МОН України від 17 червня 2020 р. № 817);

– включено до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави (наказ МОН України від 04 вересня 2020 р. № 1107);

– затверджено третю редакцію Стратегічного плану розвитку ДНТЦ ЯРБ на 2019-2023 роки (наказ Держатомрегулювання від 26 травня 2020 р. № 212);

– змінено назву Відокремленого підрозділу Славутицька філія на Відокремлений підрозділ «Центр інновації в ядерних технологіях для безпечного майбутнього» (ВП «Центр «ІНТЕНСА») (наказ ДНТЦ ЯРБ від 23 листопада 2020 р. № 238).